

Bestemmingsplan Buitengebied Lith - 2013

Bijlage 5 - Ruimtelijke onderbouwing
Hertog Janstraat 53, Lith

Bestemmingsplan Buitengebied Lith -2013

Bijlage 5 - Ruimtelijke onderbouwing Hertog Janstraat 53, Lith

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Hertog Janstraat 53 te Lith

Opdrachtgever

L.J.J. van Amstel
Hertog Janstraat 53
5397 LA Lith

ZLTO Advies

Drs. H.P.M. (Henri) Manders
Ing. F.C.J.L. (Femke) Klomp-Pullens MSc.
Oktober 2012
Aangepast april 2013
Projectnummer 030724

Kantoor 's-Hertogenbosch
Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-HERTOGENBOSCH
Postbus 100
5201 AC 's-HERTOGENBOSCH
T 073 - 217 35 81
M 06 - 21232619

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Ligging en begrenzing initiatieflocatie	1
1.3 Economische uitvoerbaarheid	2
2. Het plan	3
2.1 Huidige situatie.....	3
2.2 Gewenste situatie.....	4
3. Planologisch beleidskader	6
3.1 Provinciaal beleid	6
3.2 Gemeentelijk beleid.....	7
3.2.1 Vigerend bestemmingsplan.....	7
4. Ruimtelijke aspecten	9
4.1 Ruimtelijke en functionele hoofdstructuur.....	9
4.2 Flora en Fauna	9
4.3 Cultuurhistorie en archeologie.....	10
4.4 Mobiliteit en parkeren	10
4.5 Technische infrastructuur	11
4.6 Ruimtelijke kwaliteitsverbetering.....	11
5. Milieuaspecten	13
5.1 Bodem.....	13
5.2 Geluid.....	13
5.3 Luchtkwaliteit	13
5.4 Externe veiligheid.....	14
5.5 Geur.....	14
5.6 Water	14
6. Afwegingen	16

1. INLEIDING

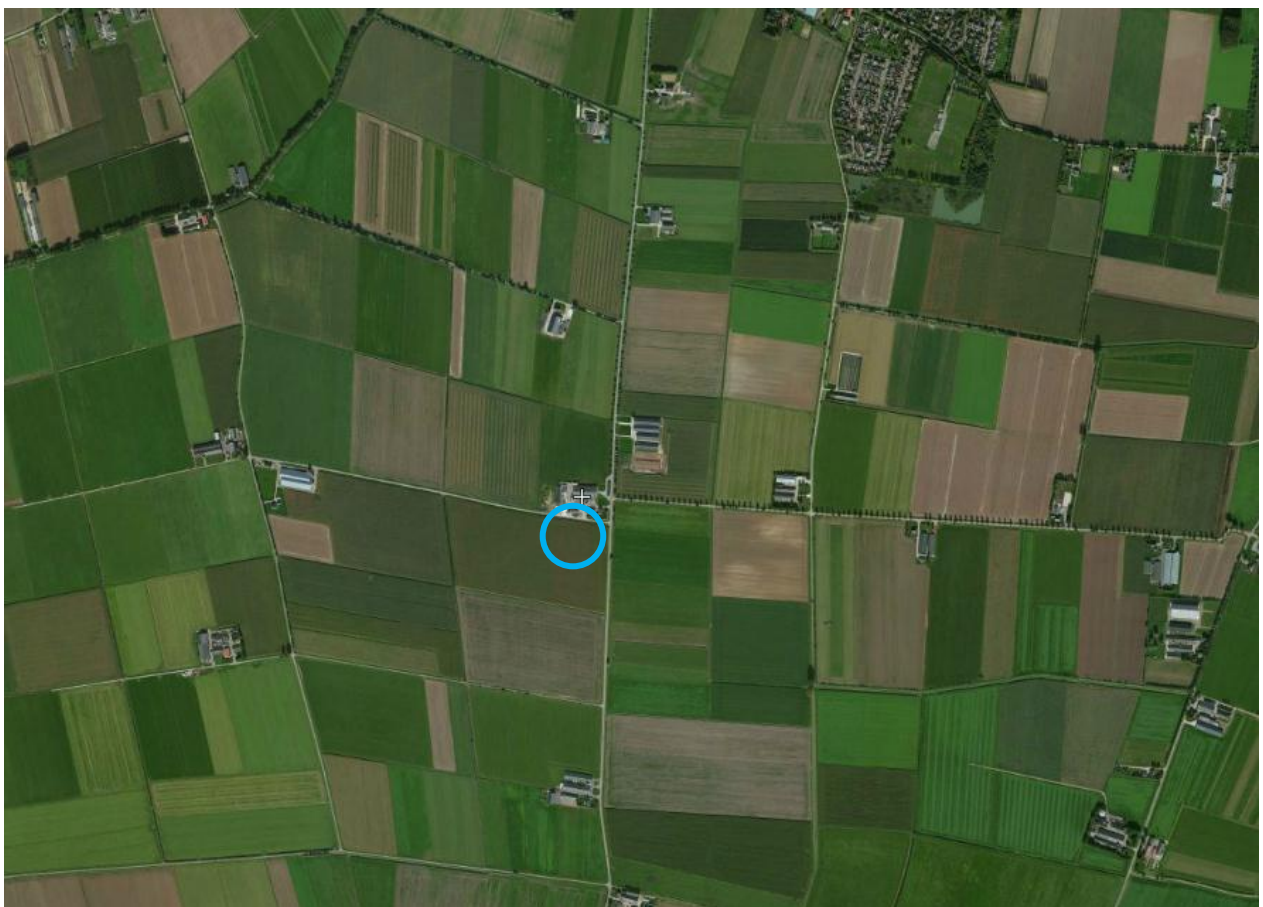
1.1 Aanleiding

Aan de Hertog Janstraat 53 in Lith is het bedrijf van Maatschap van Amstel gevestigd. Het bedrijf richt zich op het uitvoeren van loonwerkactiviteiten, het verbouwen en verwerken van graan en maïs op in totaal 40 ha. cultuurgronden en het verhandelen van akkerbouwproducten. Initiatiefnemer is voornemens om een nieuwe loods te bouwen met een oppervlakte van ca. 1575 m² voor de opslag van akkerbouwproducten. Om een nieuwe loods op te richten is het huidige bouwvlak te beperkt en zal deze verruimd dienen te worden. Daarnaast wens initiatiefnemer in een bestaande loods een vergisting- en digestaatverwerkingsinstallatie te realiseren voor het verwerken van dierlijke mest van derden. Aangezien deze activiteit in strijd is met het huidige bestemmingsplan Buitengebied dienen de gebruiksmogelijkheden verbreed te worden.

Om te toetsen of de voorgenomen ontwikkelingen inpasbaar zijn binnen het gemeentelijke en provinciale beleid, dient er een goede ruimtelijke onderbouwing aangeleverd te worden. De gemeente Oss is voornemens om de voorgenomen ontwikkelingen op te nemen tijdens de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied Lith.

1.2 Ligging en begrenzing initiatieflocatie

De initiatieflocatie is gelegen ten zuiden van de kern Lith in de Lithse Polder van de gemeente Oss. Kadastraal is de locatie bekend als gemeente Lith, sectie G, nummers 316, 318 (deels) en 295 (deels). Op de volgende figuur is de ligging van de initiatieflocatie weergegeven.

Figuur 1: Situering plangebied [Flash Earth]

1.3 Economische uitvoerbaarheid

Het plan zal geheel in particuliere handen uitgevoerd worden. Voor de gemeente zijn er geen financiële consequenties aan verbonden. Met de initiatiefnemer wordt een zogenaamde anterieure overeenkomst afgesloten waarin de afspraken over plankosten en planschade is geregeld. Op voorhand is er geen aanleiding te veronderstellen dat er sprake is van planschade ten gevolge van het plan.

2. HET PLAN

2.1 Huidige situatie

Het bedrijf aan de Hertog Janstraat 53 is een agrarisch bedrijf waar naast akkerbouwactiviteiten (40 hectare graan en maïs) op grond van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2002 van de gemeente Lith tevens niet-grondgebonden agrarische activiteiten en loonwerkactiviteiten zijn toegestaan. Het bedrijf heeft een bouwvlak met een omvang van circa 1,1 hectare. Fysiek zijn op de bedrijfslocatie de volgende gebouwen en bouwwerken aanwezig: bedrijfswoning, werkplaats/machineberging/opslag van 366 m², voerkeuken/machineberging/opslag van 342 m², machineberging en overdekte spuitplaats en tankplaats van 1.940 m² en een opslagloods/machineberging van 1.871 m². In totaal is er derhalve 4.519 aan bedrijfsgebouwen aanwezig c.q. vergund. In figuur 2 is de huidige situatie weergegeven. Verder zijn er op de locatie een weegbrug, een drietal sleufsilos, een viertal voersilos, stortbakken en erfverharding aanwezig. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de functie van deze gebouwen en bouwwerken wordt verwezen naar bijlage 1.

Figuur 2: Huidige situatie [Van Gerwen Advies]

De locatie aan de Hertog Janstraat 53 is gelegen in de Lithse Polder. De Lithse Polder kenmerkt zich als een open agrarisch gebied, met een rationele verkaveling- en wegenstructuur. Het gebied kent een relatief geringe bebouwingsdichtheid.

2.2 Gewenste situatie

Initiatiefnemer heeft het voornemen om een nieuwe loods te realiseren voor de opslag van akkerbouwproducten. De loods krijgt een omvang van circa 1.575 m². Ter voorkoming van een te massaal en grootschalig beeld zal de nieuwe loods los van de bestaande bebouwing worden gerealiseerd. De loods zal een goothoogte krijgen van 4 meter en een nokhoogte van minder dan 10 meter. Daarmee wordt aangesloten op de gangbare bouwregels voor bedrijfsgebouwen in het buitengebied. Deze loods kan niet in zijn geheel binnen het toegekende bouwvlak opgericht worden. Het bouwvlak dient vergroot te worden met circa 4.400 m² tot een oppervlakte van circa 1,54 hectare. In figuur 3 is het gewenste bouwvlak weergegeven.

Figuur 3: Gewenst bouwvlak

Daarnaast heeft initiatiefnemer het voornemen om binnen de bestaande bebouwing mest van derden te gaan vergisten en verwerken. Nederland, en met name de provincie Noord-Brabant, kent namelijk een groot mestoverschot. Voor agrarische ondernemers vormt de afzet van mest een hoge kostenpost. Om de verwerking van mest efficiënter en goedkoper te laten verlopen is initiatiefnemer van plan om mestverwerking voor derden in de markt te zetten. Hiertoe zal enerzijds bij grote veehouderijen op locatie door middel van een mobiele mestverwerkingsinstallatie de mest verwerkt worden. Vanuit financiële overwegingen is dit voor kleine veehouderijen niet haalbaar. Hierom zal bij deze de kleinere veehouderijbedrijven de mest

opgehaald worden, naar de locatie Hertog Janstraat 53 gebracht worden en daar verwerkt worden. Voor een meer uitgebreide beschrijving van dit proces en de daaraan gekoppelde ruimtebehoefte wordt verwezen naar de bijlage 1.

3. PLANOLOGISCH BELEIDSKADER

3.1 Provinciaal beleid

Het provinciale kader voor dit plan wordt gevormd door de Verordening Ruimte 2012 (Vr2012). In de Verordening Ruimte staan de regels die de provincie stelt aan de bestemmingsplannen van gemeenten. Op grond van de Verordening Ruimte is het plangebied gelegen in het 'Agrarisch gebied'. Het plan ziet op een samenstel van diverse functie: Grondgebonden agrarisch bedrijf met 40 hectare akkerbouw, loonwerkbedrijf en mestverwerking.

Voor het akkerbouwbedrijf geldt op grond van artikel 8.3 van de Verordening Ruimte dat grondgebonden agrarische bedrijven zich door kunnen ontwikkelen zonder dat er een bovenmaat gesteld wordt aan de omvang van het agrarische bouwvlak, mits uit de toelichting blijkt dat deze uitbreiding noodzakelijk is voor de agrarische bedrijfsvoering. De noodzaak voor de uitbreiding van het bouwvlak met 4.400 m² wordt deels ingegeven door het feit dat alle aanwezige voorzieningen, zoals sleufsilos binnen het bouwvlak gelegen dienen te zijn, wat ten tijde van oprichting van de sleufsilos niet het geval was. Daarnaast wordt in beperkte mate het bouwvlak aan de noordzijde vergroot om de gewenste loods te kunnen realiseren. Om in de toekomst het agrarische bedrijf op een duurzame wijze voort te kunnen zetten is het van belang het bedrijfsvloeroppervlakte te vergroten om meer opslagcapaciteit te kunnen realiseren en zo beter in te kunnen spelen op de marktontwikkelingen van de akkerbouwproducten.

In artikel 8.3 van de Verordening Ruimte wordt ook de mogelijkheid geboden om binnen het bouwvlak van een agrarisch bedrijf te voorzien in een niet-agrarisch ruimtelijke ontwikkeling, waarbij verwezen wordt naar hoofdstuk 11 van de Verordening. Voor agrarische-technische hulpbedrijven, waaronder loonwerkbedrijven, is een bovenmaat voor het bestemmingsvlak opgenomen van maximaal 1,5 hectare. In de feitelijke en gewenste situatie is het bestemmingsvlak wat kan worden toegerekend aan het loonwerkbedrijf aanzienlijk lager dan deze 1,5 hectare.

Voor de 3^e activiteit, het vergisten van mest en het verwerken van het digestaat, geeft de Verordening Ruimte in artikel 11.7 aan dat biomassavergisting toegestaan is binnen het agrarische gebied. Het verwerken van het digestaat wordt echter niet aangehaald in de Verordening Ruimte en is dan ook niet bij recht toegestaan. Op 9 december 2011 hebben de Provinciale Staten bij het advies van de commissie Van Doorn besloten mee te werken aan het ruimtelijk faciliteren van mestverwerkingslocaties. De Provinciale Staten wensen dit echter niet in de Verordening Ruimte op te nemen, maar zij zijn voornemens om dit middels een ontheffing van de Verordening Ruimte of het afgeven van een Verklaring van Geen Bedenkingen te faciliteren op geschikte plaatsen in het buitengebied. Ten tijde van het schrijven van deze onderbouwing heeft er nog geen besluitvorming plaatsgevonden binnen de Provinciale Staten over de precieze te hanteren methodiek en de daarbij behorende randvoorwaarden. Wel is dit initiatief aan de Hertog Janstraat 53 te Lith reeds voorgedragen als een potentieel geschikte locatie om ontheffing van de Verordening Ruimte te krijgen en is de verwachting dat de benodigde ontheffing op korte termijn afgegeven zal worden.

Op grond van artikel 11.6 lid 2 wordt tevens geëist dat de beoogde ontwikkeling bijdraagt aan de ontwikkeling van een gemengde plattelandseconomie, dat de inrichting van het bestemmingsvlak een gunstige verhouding tussen bruto en netto ruimtebeslag bevordert, dat er sprake is van een bebouwingspercentage en bouwhoogte welke passend zijn bij de aard van de omgeving en de beoogde ontwikkeling en dat de beoogde activiteit niet leidt tot een grootschalige ontwikkeling. Hieraan wordt op de volgende wijze voldaan:

- De combinatie van een akkerbouwbedrijf, loonwerkbedrijf en mestvergisting en -verwerking draagt bij aan een gemengde plattelandseconomie door de menging van functies. Al deze functies zijn gerelateerd aan het buitengebied.

- Het bestaande bouwvlak heeft een oppervlakte van ruim één hectare. Om alle bestaande gebouwen, bouwwerken, verharding en tuin binnen het bouwvlak te situeren is een bouwvlak van circa 1,4 hectare noodzakelijk. Realisering van de gewenste loods leidt tot een uitbreiding van het bouwvlak. Door deze uitbreiding aansluitend aan de bestaande bebouwing te realiseren en goed gesitueerd ten opzichte van de logistieke inrichting van het perceel wordt voorkomen dat er onnodig ruimtegebruik plaatsvindt.
- Op het bouwvlak van 1,56 hectare zal in de nieuwe situatie circa 7.500 m² aan bebouwing aanwezig zijn inclusief de sleufsilos. Het bebouwingspercentage bedraagt dan 50%. In combinatie met de bouwhoogte van maximaal 10 meter zijn dit in het buitengebied bij agrarische bedrijven gangbare maatvoeringen.
- Het plan leidt niet tot een dermate grootschalige ontwikkeling die niet in het buitengebied zou passen. Met een bouwvlak van 1,56 hectare wordt gebleven binnen de gangbare ruimtelijke kaders in het buitengebied. Zeker gezien de ligging in de Lithse polder is een dergelijke ontwikkeling ruimtelijk inpasbaar.

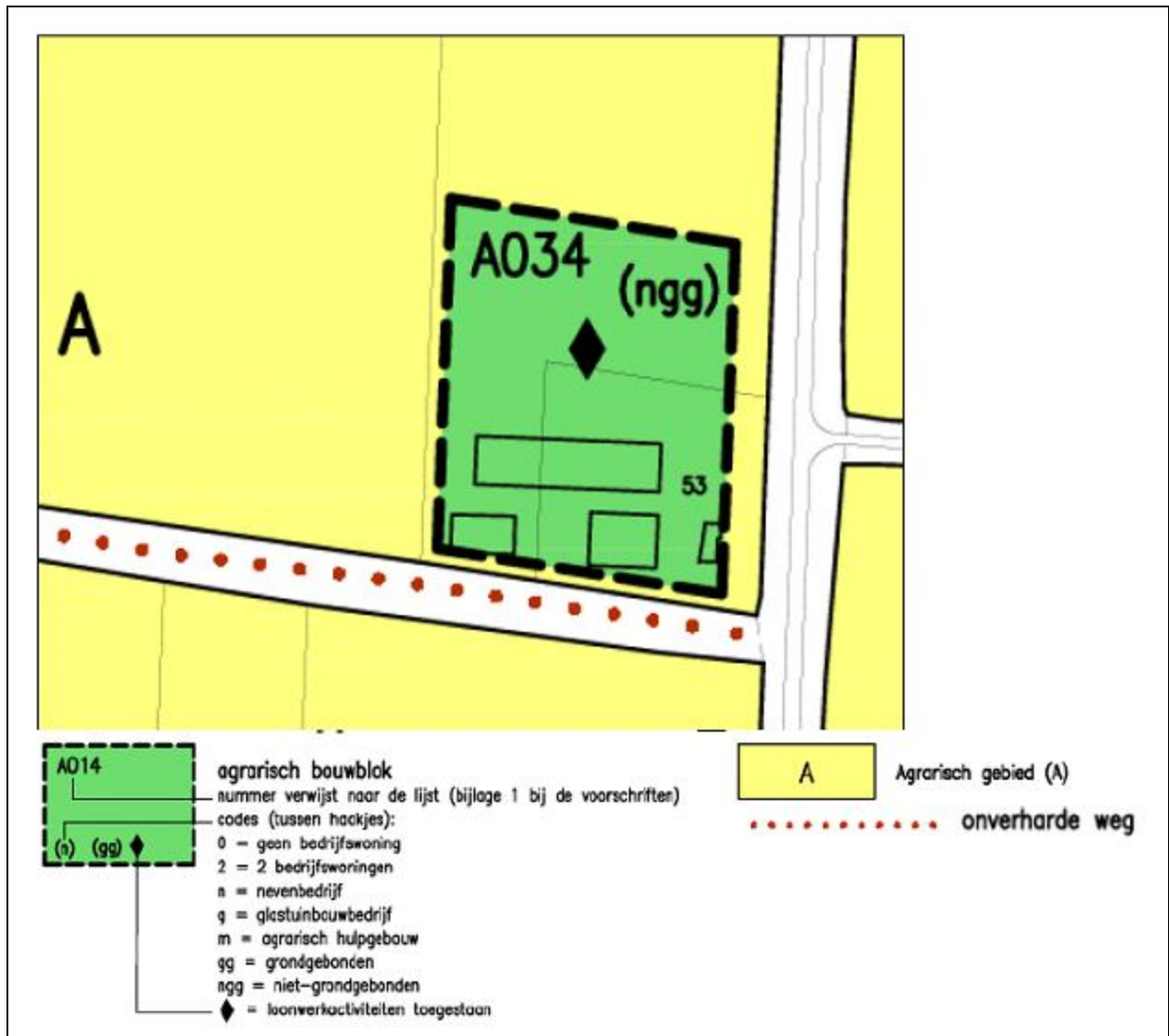
Tot sloten schrijft de Verordening Ruimte in artikel 2.1 en artikel 2.2 voor dat iedere nieuwe ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied bijdraagt aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, in het bijzonder aan het principe van zorgvuldig ruimtegebruik. Tevens moet aangetoond worden dat de ontwikkeling gepaard gaat met een kwaliteitsverbetering van het landschap, wat geborgd moet zijn.

De zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit wordt gerealiseerd door zorg te dragen voor een goede landschappelijke inpassing. Voor het plan is een inpassingsplan opgesteld op basis van gemeentelijk Stimuleringskader beeldkwaliteit buitengebied Lith. In hoofdstuk 4 wordt hier nader op ingegaan. De realisering en instandhouding van het dit plan wordt geborgen middels een anterieure overeenkomst.

3.2 Gemeentelijk beleid

3.2.1 Vigerend bestemmingsplan

De locatie aan de Hertog Janstraat 53 te Lith is gelegen binnen het bestemmingsplan Buitengebied Lith. Het plangebied is gelegen binnen de bestemming 'Agrarisch' en heeft een agrarisch bouwvlak met een omvang van circa 1,1 hectare waar loonwerkactiviteiten zijn toegestaan. Middels figuur 4 is een uitsnede van de verbeelding weergegeven. De voorgenomen ontwikkelingen passen niet binnen het huidige bouwvlak en de huidige gebruiksmogelijkheden en zullen opgenomen worden tijdens de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied Lith.

Figuur 4: Vigerend bouwvlak

4. RUIMTELIJKE ASPECTEN

In dit hoofdstuk wordt het initiatief getoetst aan alle relevante planologische en milieuaspecten.

4.1 Ruimtelijke en functionele hoofdstructuur

De bedrijfslocatie aan de Hertog Janstraat 53 te Lith is gelegen in een open polderlandschap, de Lithse Polder. Dit gebied wordt gekenmerkt door grote openheid, heeft een zeer grootschalig karakter, kent voornamelijk noord zuidelijke slagenverkaveling, is een nat gebied en kent meerdere eendenkooien en kades.

Rond de erven wordt transparante inheemse erfbeplanting in stroken aangetroffen, waarbij de openheid behouden blijft. De boomsoorten betreffen voornamelijk knotwilgen en es. In de zuidelijk gelegen weidevogelgebieden bevinden zich weinig tot geen bomen.

Functioneel gezien zijn er overwegend agrarische bedrijven in de Lithse Polder gevestigd. De voorgenomen ontwikkeling van initiatiefnemer past dan ook binnen de ruimtelijke en functionele hoofdstructuur van de polder.

4.2 Flora en Fauna

De bescherming van de natuur in Nederland vindt plaats door Europese en nationale wetgeving. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen soortbescherming en gebiedsbescherming. Deze staan los van elkaar en hebben ieder hun eigen werking.

Gebiedsbescherming

Met betrekking tot gebiedsbescherming is de situering ten opzichte van beschermde gebieden (Natura2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten) van belang. Ten noordwesten van de initiatieflocatie is binnen de provincie Gelderland het habitat- en vogelrichtlijngebied Uiterwaarden Waal gelegen. De afstand tussen het plangebied en dit Natura 2000-gebied bedraagt circa 14,5 km.

Het plan van voor het vergroten van het agrarisch bouwvlak en het verbreden van de gebruiksmogelijkheden ten behoeve van mestvergistings- en -verwerking leidt niet tot significante effecten op dit gebied. Voor het overgrote deel komt dit voort uit het feit dat de bedrijfslocatie aan de Hertog Janstraat 53 te Lith op zeer grote afstand van het Natura 2000-gebied gelegen is, namelijk circa 14,5 km., waardoor er geen directe relatie bestaat tussen de bedrijfsactiviteiten enerzijds en oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, optische verstoring, verstoring door mechanische effecten en bewuste verandering soortensamenstelling anderzijds. Daarnaast is de toename van de stikstofdepositie zeer minimaal en niet significant, namelijk met 0,02 mol N per hectare per jaar, wat minder is dan 0,051 mol.

Soortenbescherming

De soortenbescherming is in Nederland geregeld in de Flora- en Faunawet. Deze heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende diersoorten en vaatplanten. Hiervoor geldt een algemene zorgplicht die inhoudt dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. Per 22 februari 2005 is een nieuwe AmvB in werking getreden die heeft geleid tot aanpassing van het ontheffingsregime dat op basis van de Flora en Faunawet geldt. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt in drie beschermingsniveaus:

- Beschermingsniveau 1: een algemene vrijstelling voor algemeen voorkomende soorten. Bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting is geen ontheffing van de Flora en faunawet nodig.

- Beschermingsniveau 2: een algemene vrijstelling met gedragscode voor een aantal beschermde soorten volgens tabel 2 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en alle in het wild voorkomende vogelsoorten.
- Beschermingsniveau 3: de streng beschermde soorten waarvoor geen algemene vrijstelling kan worden gegeven en waarvoor een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is.

De initiatieflocatie aan de Hertog Janstraat 53 is een agrarisch bedrijfsperceel dat bebouwd en verhard is. De direct aangrenzende gronden bestaan uit agrarisch cultuurlandschap, welke zeer intensief als akkerbouwgronden gebruikt worden. Het is dan ook niet waarschijnlijk dat er, met uitzondering van vogels, beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn. Mogelijk komen er in de nabijheid van de initiatieflocatie algemene soorten voor als veldmuis, egel en mol voor. Deze soorten vallen onder de algemene vrijstellingsregeling van de Flora en Faunawet.

Alle vogelsoorten zijn beschermd volgens de Europese Vogelrichtlijn en de Flora- en Faunawet. Voor alle vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Daarbij kan het naast broedende vogels, ook gaan om vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken en ook jaarrond beschermd zijn. Ook handelingen die een vaste rust of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. Ten aanzien van vogelsoorten geldt dat indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden geen overtreding plaats zal vinden van de wetgeving ten opzichte van vogels. Het aanvragen van een ontheffing is dan niet aan de orde. Daarbij wordt opgemerkt dat de Flora en Faunawet geen standaardperiode voor het broedseizoen kent. Het gaat er om of er een broedgeval is. De periode april tot half juli kan wel globaal aangehouden worden voor het niet uitvoeren van werkzaamheden. Bij inachtneming van de hierboven genoemde voorwaarden kan voorkomen worden dat er overtreding van de Flora en Faunawet zal plaatsvinden.

4.3 Cultuurhistorie en archeologie

Binnen het plangebied is sprake van provinciale cultuurhistorische of archeologische belangen. De locatie is gelegen binnen het archeologische landschap Maaskant. De ambitie voor Maaskant richt zich op het versterken van het contrast tussen oeverwallen en rivierkleipolders met overlaten. Dit kan, conform het gebiedspaspoort, onder meer door de grondgebonden landbouw de ruimte te geven. Tevens is de locatie gelegen in het cultuurhistorische landschap Beerse en Baardwijkse Overlaat. Het beleid is hier gericht op het behouden van het open landschap, het behouden en leefbaar maken van eendekooien, dijken, waterlopen, wielen en terpen, het ontwikkelen van natuur en het vergroten van de cultuurhistorische waardering door vergroting van de beleving. Het vergroten van het bouwvlak is in overeenstemming met de karakteristiek van het landschap dat als grootschalig en open kan worden aangemerkt.

Op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden is het plangebied deels aangeduid als een gebied met een middelhoge trefkans. Omdat de grenzen van deze kaart echter niet exact zijn en de gronden door het intensieve gebruik al verstoord zijn is het niet aannemelijk dat er nog bodemschatten aanwezig zijn.

4.4 Mobiliteit en parkeren

De ontsluiting van de locatie verloopt via de Hertog Janstraat. De Hertog Janstraat is een lokale verbindingsweg en sluit in noordelijke richting aan op de provinciale N625. In zuidelijke richting wordt aangesloten op de Gewandeweg, een lokale verbindingsweg tussen Oss en diezelfde N625.

Op de bedrijfslocatie is voldoende parkeergelegenheid voorhanden. Er zal sprake zijn van een beperkte toename van het aantal verkeersbewegingen met circa 4 vrachtwagens per dag, maar gelet op het verkeersluwe beeld is dit inpasbaar in het lokale verkeersbeeld.

4.5 Technische infrastructuur

De initiatieflocatie is reeds aangesloten op alle gangbare technische infrastructuur zoals drukriolering en andere nutsvoorzieningen. Hiervoor hoeven geen structurele aanpassingen plaats te vinden. In de omgeving zijn geen zakelijke rechtstroken gesitueerd in verband met de aanwezigheid van (ondergrondse) kabels en/of leidingen die planologische bescherming behoeven.

4.6 Ruimtelijke kwaliteitsverbetering

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wil de provincie Noord-Brabant op grond van de Verordening Ruimte dat de initiatiefnemer zorgt voor een kwaliteitsverbetering van het landschap. Dit uitgangspunt geldt voor ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied én buiten de ecologische hoofdstructuur. Het achterliggende idee is dat ontwikkelingen actief bijdragen aan versterking van het landschap. Dit gaat dus verder dan de reguliere landschappelijke inpassing die vooral is gericht op het mitigeren van de effecten van een ontwikkeling op de omgeving of het beperken van verlies aan omgevingskwaliteit.

Kwaliteitsverbetering wordt niet alleen bereikt met een traditionele groene inpassing van het initiatief. De aanleg van (cultuurhistorische) landschapselementen, het terugbrengen of behouden van ontginningsstructuren, de realisering van nieuwe natuur, ecologische verbindingzones of landschapsversterkende maatregelen van waterstructuren dragen ook bij aan de kwaliteit van het landschap. Dit geldt ook voor sloop van bebouwing, het verbeteren van de recreatieve ontsluiting van een gebied en het behoud of herstel van cultuurhistorische waarden.

Op de locatie Hertog Janstraat 53 is het voornemen het bouwvlak te vergroten met 4.400 m² tot een omvang van 1,56 ha. De waardevermeerdering van de gronden bedraagt € 20,- per m². De totale waardevermeerdering daarvan wordt met een minimale basisinspanning van 20% gecompenseerd, wat overeenkomt met een vereiste inspanning van €17.600,-

Waardeverandering bouwvlak			
	<i>waarde grond (€)</i>	<i>totaal (m²)</i>	<i>waarde totaal (€)</i>
Cultuurgrond	5	4.400	22.000
Agrarisch bouwvlak	25	4.400	110.000
Waardeverandering totaal			88.000
20% van waardeverandering			17.600

Om de compensatievergoeding te bepalen wordt in de handreiking aansluiting gezocht bij het Stimuleringskader Groenblauwe diensten. In deze vergoedingssystematiek voor het Groenblauw Stimuleringskader wordt uitgegaan van drie verschillende vormen van dienstverlening, te weten aanleg, onderhoud en inzet van grond. Basis hiervoor vormt het beplantingsplan.

Door Econsultancy is een inpassingsplan opgesteld. Dit inpassingsplan is gebaseerd op het gemeentelijk Stimuleringskader beeldkwaliteit buitengebied Lith. Op de locatie worden verschillende landschapselementen toegepast, waarbij elk element een bepaalde vergoeding kent voor de aanleg en/of het onderhoud en opbrengstderving van de gronden. De onderstaande normen zijn herleid uit Bijlage F bij de Subsidieregeling Groen Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant. In de onderstaande tabel is een berekening gemaakt van de nieuwe elementen die worden toegevoegd aan de locatie Hertog Janstraat 53 te Lith.

Aanleg			
<i>pakket</i>	<i>aantal</i>	<i>vergoeding per stuk (€)</i>	<i>vergoeding totaal (€)</i>
L94	9	10,88	97,92
L5	15	1,58	23,7
L8B	10	60,62	606,2
L14	750	5,4	4050
L11B	310	5,4	1674
R2	3	16,25	48,75
Overig	27	1,58	42,66
Overig	13	10	130
Compensatievergoeding aanleg			6.673,23

Onderhoud			
<i>pakket</i>	<i>aantal</i>	<i>vergoeding per stuk (€)</i>	<i>vergoeding totaal (€)</i>
L94	9	26,8	241,2
L5	4	28,8	115,2
L8B	10	33,4	334
L14	5	129	645
L11B	2	611,9	1223,8
R2	3	147,11	441,33
Overig	27	4,5	121,5
Compensatievergoeding onderhoud			€ 3.122,03

Waardevermindering			
	<i>oppervlakte (m²)</i>	<i>vergoeding per m² (€)</i>	<i>vergoeding totaal (€)</i>
Maas en Meierij	4224	3,00	12.672,00
Compensatievergoeding waardevermeerdering			12.672,00

Totaal		<i>totaal (€)</i>
Aanleg		6.673,23
Onderhoud		3.122,03
Waardevermindering		12.672,00
Compensatie-inspanning		22.467,26

De totale inspanning bedraagt ruim € 22.000,--. Daarmee wordt voldaan aan de gewenste inspanning voor kwaliteitsverbetering van het landschap op grond van artikel 2.2 van de Verordening Ruimte.

5. MILIEUASPECTEN

5.1 Bodem

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet in de ruimtelijke onderbouwing zijn gemotiveerd hoe het is met de milieuhygiënische gesteldheid van de bodem. Bij gronden die altijd als landbouwgrond gebruikt zijn en onbebouwd zijn, is er meestal sprake van een onverdachte situatie. Afhankelijk van hetgeen er op die locatie gebouwd wordt, is dan nog een bodemonderzoek nodig. Dat is niet aan de orde wanneer er alleen maar ruimtes worden opgericht waar geen mensen verblijven. Een bodemonderzoek is wel aan de orde als er bebouwing wordt opgericht (bijvoorbeeld een kantine of kantoorruimte) waar met grote waarschijnlijkheid mensen langer dan 2 uur per dag verblijven. In dit geval is daar geen sprake van en een nader bodemonderzoek wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

5.2 Geluid

Voor het aspect geluid is binnen het plangebied de Wet geluidhinder van toepassing. De Wet geluidhinder kent voor weg- en railverkeer alsmede voor gezoneerde industrieterreinen voorkeursgrenswaarden op nieuwe bestemmingen. De Wet geluidhinder gaat uit van zones langs (spoor)wegen en zones bij industrieterreinen die aandachtsgebieden voor mogelijke geluidhinder begrenzen.

Volgens de Wet geluidhinder gelden voor woningen, andere geluidsgevoelige gebouwen dan woningen en andere geluidsgevoelige objecten binnen de zone van een weg geluidswaarden die niet overschreden mogen worden.

Het plan voorziet niet in de oprichting van nieuwe geluidgevoelige objecten. De geluidproductie van het initiatief zelf zal bestaan uit geluid voortkomend uit de verkeersbewegingen en worden in de omgevingsvergunning verbonden aan de gangbare voorschriften hiervoor. Hiervan kan aangenomen worden dat hier redelijkerwijs aan voldaan kan worden. De geluidhinder voor de omgeving kan daarmee tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt.

5.3 Luchtkwaliteit

De Eerste Kamer heeft op 9 oktober 2007 het wetsvoorstel voor de wijziging van de 'Wet milieubeheer' goedgekeurd (Stb. 2007, 414). Vooral hoofdstuk 5 titel 2 uit genoemde wet is veranderd. Omdat titel 2 handelt over luchtkwaliteit staat de nieuwe titel 2 bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. Deze wet is op 15 november 2007 (Stb. 2007, 434) in werking getreden en vervangt het 'Besluit luchtkwaliteit 2005'. De 'Wet luchtkwaliteit' voorziet onder meer in een gebiedgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen.

Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de 3% grens niet wordt overschreden. De grens is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM₁₀) of stikstofdioxide (NO₂). Dit komt overeen met 1,2 µg/m³ voor zowel PM₁₀ als NO₂. Voor akkerbouw en tuinbouwbedrijven geldt dat deze binnen de werkingssfeer van het NIBM besluit vallen.

5.4 Externe veiligheid

In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient zorg gedragen te worden dat er een scheiding in acht genomen wordt tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicoveroorzakende bedrijven en/of transportassen. De locatie is niet gelegen binnen de invloedssfeer van objecten waarvoor een extern veiligheidsrisico geldt (zoals industrie vallend onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen BEVI) volgens de Risicokaart van de Provincie Gelderland.

De voorgenomen ontwikkeling leidt wel tot een activiteit die van invloed is op de externe veiligheid. Voor opslag van biogas gelden er namelijk veiligheidsafstanden. Op basis van de specificaties geldt voor een biogasopslag tot 4000 m³ een veiligheidsafstand van 50 meter. Aan deze afstand kan ruimschoots worden voldaan. Een verdere uitwerking van de veiligheidsparagraaf is dan ook niet noodzakelijk.

5.5 Geur

In relatie tot agrarische bedrijven is het van belang dat er voldoende afstand wordt gehouden tot geurgevoelige objecten. Dit is enerzijds van belang om te voorkomen dat agrarische bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden belemmerd en anderzijds om te garanderen dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

In de directe omgeving van het bedrijf zijn geen geurgevoelige objecten gelegen. De meest nabij gelegen woning is de Spapenhoefweg 1 op een afstand van 475 meter. Aan de noodzakelijke afstand van ten minste 25 c.q. 50 meter wordt daarmee voldaan. Omdat op het bedrijf geen vee gehouden wordt is de Wet geurhinder en veehouderij niet van toepassing.

5.6 Water

Sinds 1 november 2003 is de zogenaamde Watertoets verplicht. Dat wil zeggen dat in elk ruimtelijk plan gemotiveerd moet worden aangegeven hoe met het water in het gebied wordt omgegaan en wat de ruimtelijke veranderingen voor het water betekenen. Het waterkwaliteitsbeheer en het waterkwantiteitsbeheer in Breda is in handen van het Waterschap Aa en Maas.

Tevens dienen voor alle waterhuishoudkundige werken waarvoor op grond van de Keur ontheffing noodzakelijk is, dit aangevraagd te worden bij het Waterschap. De realisering van nieuwe bedrijfsbebouwing en verhard oppervlak dient te gebeuren binnen de kaders van het duurzaam omgaan met water en de beleidsuitgangspunten van het waterschap.

Met betrekking tot de waterhuishouding zijn diverse beleidsstukken relevant. Genoemd kunnen worden: Provinciaal Waterhuishoudingsplan Noord-Brabant, Waterbeheersplan Waterschap Aa en Maas, Vierde Nota Waterhuishouding, Waterbeleid in de 21e eeuw WB21, Nationaal bestuursakkoord water, Beleidsbrief regenwater en riolering. Centraal in het waterbeleid is dat water een belangrijk sturend element is in de ruimtelijke ordening. De waterhuishouding legt daarmee een ruimteclaim waaraan voldaan moet worden. Daarbij zijn de volgende strategieën leidend:

- vasthouden-bergen-afvoeren (waterkwantiteit)
- voorkomen-scheiden-zuiveren (waterkwaliteit).

Het plangebied is gelegen in het stroomgebied van de Hertogwetering, welke ten zuiden van het plangebied gelegen is. De bodem bestaat uit kalkloze poldervaaggrond (zware zavel en lichte klei). De grondwatertrap is VI-VII met een grondwaterstand die gemiddeld circa 80 cm – mv is.

Het waterschap hanteert bij nieuwe ontwikkelingen het principe van waterneutraal bouwen, waarbij gestreefd wordt naar het behoud of herstel van de 'natuurlijke' waterhuishoudkundige situatie. Vanwege dit principe wordt bij uitbreiding van verhard oppervlak voor de omgang met hemelwater uitgegaan van de voorkeursvolgorde infiltreren, bergen, afvoeren.

De voorgenomen ontwikkeling gaat gepaard met een toename van het verharde oppervlakte met circa 1.575 m². Aangezien de toename van verhard oppervlak niet meer bedraagt dan 2.000 m² worden er door het waterschap geen eisen gesteld aan retentie. Door het waterschap is wel advies gegeven om een infiltratievoorziening te realiseren met een omvang van 75 m³. Hier wordt ruimschoots invulling aan gegeven. In het landschappelijk inpassingsplan zijn een tweetal poelen opgenomen met een gezamenlijke oppervlakte van meer dan 600 m², die naast een landschappelijke functie ook een waterhuishoudkundige functie zullen vervullen.

Tot slot zal binnen de inrichting procesafvalwater van de mestverwerking geloosd worden op het oppervlaktewater. Het procesafvalwater is zodanig gezuiverd dat de kwaliteit van het proceswater voldoet aan de lozingseisen van het waterschap. Voor het lozen van het proceswater wordt een watervergunning aangevraagd bij het Waterschap Aa en Maas.

6. AFWEGINGEN

De afweging van de verschillende belangen die heeft plaatsgevonden leidt tot de conclusie dat het vergroten van het bouwvlak tot 1,56 ha en het verbreden van de gebruiksmogelijkheden ten behoeve van mestvergisting en -verwerking aanvaardbaar is, omdat:

- Het initiatief gesitueerd is op een daarvoor gunstige locatie en past binnen de ruimtelijke structuur ter plaatse.
- Het initiatief inpasbaar is binnen het actuele ruimtelijke beleid van de Provincie Noord-Brabant, mits er een ontheffing wordt verleend voor de mestverwerkingsactiviteiten, en de gemeente Oss.
- Er geen natuurwaarden worden aangetast en er bestaat voldoende afstand ten opzichte van Natura2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten.
- Er geen cultuurhistorische of archeologische waarden worden aangetast.
- Het initiatief inpasbaar is in het lokale verkeersbeeld.
- Er ruimschoots invulling wordt gegeven aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse.
- Vanuit milieuhygiënisch oogpunt er geen bezwaren zijn tegen de voorgenomen ontwikkeling.
- Het initiatief geen belemmeringen oplevert voor omliggende bedrijven.
- Het initiatief past binnen de beleidskaders van het Waterschap Aa en Maas in het kader van het hydrologisch neutraal bouwen.

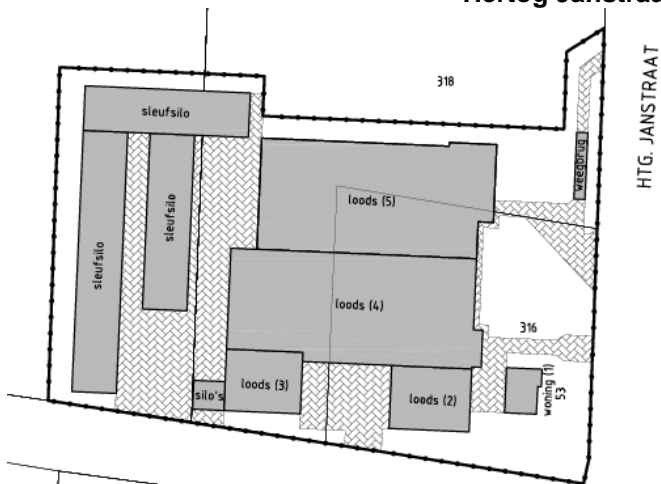
Op grond hiervan kan geconcludeerd worden dat de voorgenomen ontwikkeling ruimtelijk aanvaardbaar en inpasbaar is.

BIJLAGE 1: ONDERBOUWING BESTEMMING

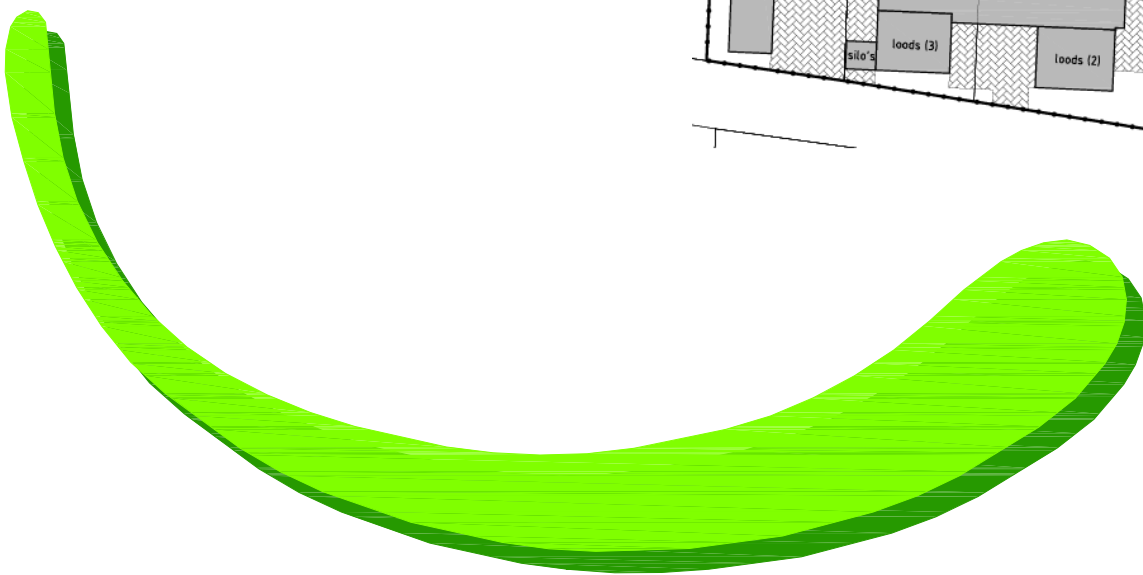
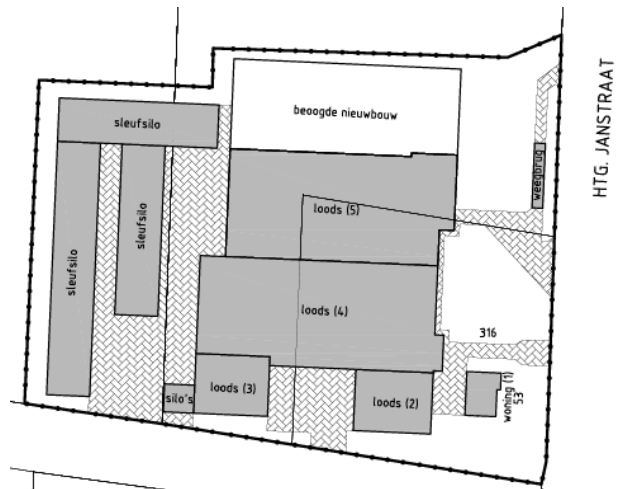

Gemeente Oss – Bestemmingsplan Buitengebied Lith – 2013
Onderbouwing bestemming
Hertog Janstraat 53 te Lith

Beoogd bouwblok op basis bestaande situatie

Beoogd bouwblok op basis van uitbreiding

**Gemeente Oss – Bestemmingsplan Buitengebied Lith – 2013
Onderbouwing bestemming
Hertog Janstraat 53 te Lith**

Naam initiatiefnemer

L. van Amstel
Hertog Janstraat 53
5397 KA Lith

Kadastrale gegevens locatie

Hertog Janstraat 53 – Lith
Situatie: Kadastrale gemeente Lith
Sectie: G, nummers: 316, 318 ged. en 295 ged.

Uitvoering

Van Gerwen Adviesbureau
Mw. J.M.P.A. Jansen-Sommers, BBA
Heijtmorgen 10
5375 BJ Reek
Postbus 5410 AA Zeeland
T: 0486-450160
F: 0486-450238
sandra@vangerwenadvies.nl

Reek, 22 juli 2011

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. AANLEIDING	3
2. BESTAANDE SITUATIE	5
3. GEWENSTE TOEKOMSTIGE SITUATIE	8
3.1 GEWENSTE ONTWIKKELING	8
3.2 GEWENSTE ONTWIKKELING IN RELATIE MET VERORDENING RUIMTE	9
4. CONCLUSIE	12

Bijlagen:

- Bijlage 1:   Situatietekening beoogd bouwblok bestaande situatie 1,36 hectare;
Bijlage 2:   Situatietekening beoogd bouwblok na uitbreiding 1,54 hectare;
Bijlage 3:   Landschappelijk inrichtingsplan.

1. AANLEIDING

De initiatiefnemer, L. van Amstel, exploiteert op de locatie Hertog Janstraat 53 te Lith een loonwerk- en akkerbouwbedrijf.

Het bedrijfsperceel op de locatie Hertog Janstraat 53 te Lith heeft in het bestemmingsplan Buitengebied 2002 een agrarische bestemming waar loonwerkactiviteiten zijn toegestaan. In dit bestemmingsplan is opgenomen dat ter plaatse van de aanduiding "loonwerkactiviteiten toegestaan" bouwwerken ten behoeve van loonwerkactiviteiten mogen worden gebouwd tot een maximale oppervlakte van 400 m².

Figuur 1, Uitsnede agrarisch bouwblok Hertog Janstraat 53 te Lith, bestemmingsplan Buitengebied 2002

De gemeente Oss is momenteel bezig met de voorbereiding van een nieuwe integrale herziening van het bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Lith. In het schrijven van de gemeente Oss van d.d. 28 april 2011 met het kenmerk S/ROL/429319 staat dat in 2008 een milieuvergunning is verleend voor het akkerbouw en loonwerkbedrijf, waarbij het zwaartepunt duidelijk ligt bij het loonwerkbedrijf. Op 2 juni 2008 is een bouwvergunning verleend voor een loods, als machineberging, welke volgens u waarschijnlijk wordt gebruikt voor het loonbedrijf, maar als agrarische activiteit is vergund. Hierdoor zouden de feitelijke loonwerkactiviteiten de toegestane 400 m² te boven gaan en in strijd zijn met het huidige bestemmingsplan.

In het kader van de herziening van het bestemmingsplan heeft er op verzoek van de gemeente Oss op d.d. 26 mei 2011 tussen de heer L. van Amstel en zijn adviseurs van Van Gerwen Advies Groep v.o.f. (mevrouw M. van Gerwen en S. Jansen) een overleg plaatsgevonden met de heer R. van den Broek en mevrouw M. van Rekswinkel van de gemeente Oss. In dit overleg hebben de hiervoor genoemde ambtenaren gevraagd om een onderbouwing aan te leveren waarin de bedrijfsvoering en de activiteiten zijn beschreven welke plaatsvinden op de eerder genoemde locatie. Dit is nodig om in het nieuwe Bestem-

mingsplan Buitengebied Lith-2013 een passende bestemming toe te kunnen kennen aan de genoemde locatie. Ook is gevraagd om inzicht te geven in eventuele gewenste toekomstige ontwikkelingen op het bedrijf.

Dit rapport betreft deze onderbouwing.

2. BESTAANDE SITUATIE

In 2008 is voor het akkerbouwbedrijf en loonwerkbedrijf aan de Hertog Janstraat 53 te Lith een milieuvergunning verleend en op 2 juni 2008 is een bouwvergunning verleend voor een machineloods.

Hieronder worden de bestaande gebouwen en bouwwerken op de locatie weergegeven. Tevens wordt de oppervlakte per gebouw aangegeven en er wordt een toelichting gegeven waarvoor de ruimte wordt gebruikt.

Gebouwen:

- 1. Bedrijfswoning** (oppervlakte: 104 m²)
  - Dit betreft de woning behorende bij het akkerbouw- en loonwerkbedrijf.
- 2. Werkplaats/machineberging/opslag** (oppervlakte: 366 m²)
  - Dit gebouw dient als werkplaats voor de reparatie van de machines welke zowel voor de loonwerk- als de akkerbouw worden gebruikt. In dit gebouw is een magazijn aanwezig waar de onderdelen op voorraad zijn voor de reparaties van de machines.
  - Verder worden in dit gebouw de machines welke zowel voor de loonwerk- als de akkerbouw worden gebruikt worden gestald.
  - Een gedeelte van het gebouw dient als opslag van materialen. Onder de opslagruimte is een opslagput aanwezig met een inhoud van 90 m³ voor het afvalwater afkomstig van het opslaan en overslaan van bulkgoederen, het percolatiewater, het afvalwater van de spuitplaats¹ en van de kantine. De concentraties van dit water zijn te hoog waardoor dit niet op het oppervlaktewater en of in de bodem geloosd mag worden. Dit is de reden dat het water vervoerd op de riolering wordt afgevoerd. Dit gebeurt door het afvalwater vanuit de put met 2,5 m³ per uur naar de twee bezinkbakken, welke aan de zuidzijde van gebouw 3 zijn gesitueerd, te pompent. Daarna wordt het afvalwater vanuit de bezinkbakken met 2,5 m³ per uur op het riool geloosd.
  - In dit gebouw is een ruimte in gebruik als kantine met wc en douche ten behoeve van het personeel en voor de ontvangst van bezoekers.
- 3. Machineberging/opslag/voerkeuken** (oppervlakte: 342 m²)
  - In dit gebouw worden de machines welke zowel gebruikt worden voor het loonwerk- als akkerbouwbedrijf gestald.
  - De initiatiefnemer verwerkt op de locatie een gedeelte van de eigen akkerbouwproducten tot bijproducten voor de veevoerindustrie. De productie hiervan vindt plaats in dit gebouw. Hiervoor is het volgende aanwezig: een grondstoffentank van 50 m³, een mengtank met 3 roerwerken van 125 m³, een zuurtank van 1,2 m³, een zuurtank van 15 m³, een zuurpomp en een pc ruimte.
- 4. Machineberging en overdekte spuitplaats en tankplaats** (oppervlakte: 1.940 m²)
  - Dit gebouw dient als berging van de machines welke zowel gebruikt worden voor het loonwerk- als het akkerbouwbedrijf;
  - Verder is in dit gebouw een overdekte spuitplaats en tankplaats gerealiseerd. Deze wordt gebruikt voor het schoonspuiten van de machines (zand, klei en olie) en voor het tanken van de gemotoriseerde machines. Het afvalwater van de spuitplaats wordt apart opgevangen in een put en na zuivering geloosd op het riool. Op de spuitplaats worden geen apparatuur of voertuigen gereinigd die gebruikt worden voor het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen of biociden. De gemeente Lith heeft destijds als voorwaarde gesteld dat de spuit- en tankplaats overdekt moest worden.
- 5. Opslagloods/machineberging** (oppervlakte: 1.871 m²)
  - Dit gebouw dient als berging van de machines welke zowel gebruikt worden voor het loonwerk- als het akkerbouwbedrijf;
  - Binnen dit gebouw vindt ook de opslag van granen en maïs plaats, afkomstig van akkerbouwgronden;
  - Binnen dit gebouw wordt kunstmest opgeslagen, wat gebruikt wordt voor de bemesting van akkerbouwgronden.
  - Verder staat in dit gebouw een maïsdroger om het maïs afkomstig van de akkerbouwgronden te

---

¹ Via een vuilwaterpomp en olieafscheider

- drogen. Nadat de maïs gedroogd is wordt deze afgezet voor de veevoederindustrie.
- Verder is een opslagruimte aanwezig voor de opslag van bestrijdingsmiddelen.

Bouwwerken:

Weegbrug (18 x 3 meter)

Deze wordt gebruikt om de aan- en af te voeren ladingen te kunnen wegen. (Akkerbouwproducten/mest).

3 Sleufsilos

Op de locatie zijn drie sleufsilos aanwezig. De sleufsilos zijn nodig voor de opslag van enkelvoudige grondstoffen afkomstig van de akkerbouwgronden, welke verwerkt worden tot veevoerders.

Op basis van het Bestemmingsplan Buitengebied Lith 2002 zijn de 3 bestaande sleufsilos gerealiseerd buiten het vigerende bouwblok, voor het in werking treden van de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant.

Verordening ruimte in relatie tot het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Lith:

In de Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant is opgenomen dat een bouwblok een aaneengesloten terrein is waarbinnen gebouwen, bijbehorende bouwwerken en andere permanente voorzieningen ten behoeve van eenzelfde bestemming worden geconcentreerd. Op basis hiervan dienen de sleufsilos welke volgens het Bestemmingsplan Buitengebied Lith 2002 buiten het bouwblok gerealiseerd mochten worden in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Lith binnen het bouwblok gesitueerd te worden.

Stortbakken

Op het bedrijf zijn verder een tweetal stortbakken aanwezig.

Eén stortbak is gesitueerd ten westen van gebouw 3. Deze wordt gebruikt om de producten/grondstoffen in te storten, welke vervolgens in de mengtank gemengd worden.

De andere stortbak is gesitueerd direct ten westen van gebouw 5. Hier wordt het maïs in gestort wat vervolgens via dwarsbanden en opvoerbanden naar de maïsdroger wordt gevoerd.

4 Silos

In deze silos worden enkelvoudige bijproducten opgeslagen (o.a. wei, rijstewater, wortelsap, aardappelproducten, azijnwater, tarweproducten, maïsvoermeel, diverse vloeibare en droge producten). Deze producten worden gebruikt voor het mengen van de enkelvoudige grondstoffen tot veevoerders.

De producten welke op de locatie verwerkt worden voor de veevoedingsindustrie dienen te voldoen aan het kwaliteitsborgingsysteem voor de voedingsmiddelenindustrie GMP (Good Manufacturing Practices). Bij GMP gaat het er om, dat nauwkeurig is vastgesteld hoe en onder welke omstandigheden een product wordt gemaakt. Tijdens de productie worden alle grondstoffen, tussenproducten en eindproduct gecontroleerd en wordt het proces precies bijgehouden op het zogenaamde bereidingsprotocol.

Figuur 1, Situatietekening bestaande gebouwen/bouwwerken

3. GEWENSTE TOEKOMSTIGE SITUATIE

3.1 Gewenste ontwikkeling

In Nederland bestaat een groot mestoverschot. De afzet van de mest heeft voor de agrarische ondernemers een hoge kostenpost tot gevolg. Verder zorgt het grote mestoverschot voor veel maatschappelijke discussie. Maatregelen hiervoor worden dan ook noodzakelijk geacht.

De initiatiefnemer is voornemens op de locatie aan de Hertog Janstraat 53 te Lith de mest van derden te gaan verwerken. Hiervoor wil de initiatiefnemer op de locatie een loods realiseren met een oppervlakte van circa 1.575 m² (25 m x 63 m).

Bij de grotere veehouderijbedrijven is L. van Amstel voornemens de mest op locatie bij de veehouder te verwerken. Dit gebeurt middels een mobiele mestverwerkingsinstallatie, welke op korte termijn klaar is om in gebruik te stellen. Omdat het financieel niet haalbaar is, in verband met de kosten, om kleine hoeveelheden mest bij de veehouder op locatie te gaan verwerken is het doel van L. van Amstel om de kleine hoeveelheden mest op te halen bij de veehouders en naar bovengenoemde locatie te vervoeren. De mest wordt op de locatie opgeslagen in de ontvangstsilo/opslagput. In de nieuwe loods wordt de mest gescheiden in een dikke en een dunne fractie door onder anderen gebruik te maken van een zeefbandpers.

Dikke fractie:

De dikke fractie is stapelbaar en makkelijk op te slaan en bestaat uit circa 30% droge stof, waarvan circa 70% organische stof. Verder betreft het een geurarm product dat vrij is van onkruidzaden en verontreinigingen. Het product bevat constante gehalten aan organisch gebonden mineralen. Dit product zal dan ook de afzet vinden binnen diverse akkerbouworganisaties.

Dunne fractie:

De dunne fractie wordt vervolgens nog enkele malen behandeld, waarna deze geheel vrij is van zwevende deeltjes. Daarna gaat de fractie in de omgekeerde osmose², waarna twee nieuwe eindproducten ontstaan. Dit zijn loosbaar water en een vloeibaar concentraat (fertraat).

Het water kan via het oppervlaktewater terug aan de natuur worden gegeven. Het water is zo zuiver dat het ook voor andere doeleinden gebruikt kan worden.

Het vloeibare concentraat (fertraat) heeft een constante waarde en bevat hoge gehalten aan stikstof en kali, maar fosfaat ontbreekt aan het product. Dit product kan gebruikt worden als stikstof/ meststof op grasland, als stikstof en kalimeststof in akker- en tuinbouw en onder voorwaarden als kunstmestvervanger.

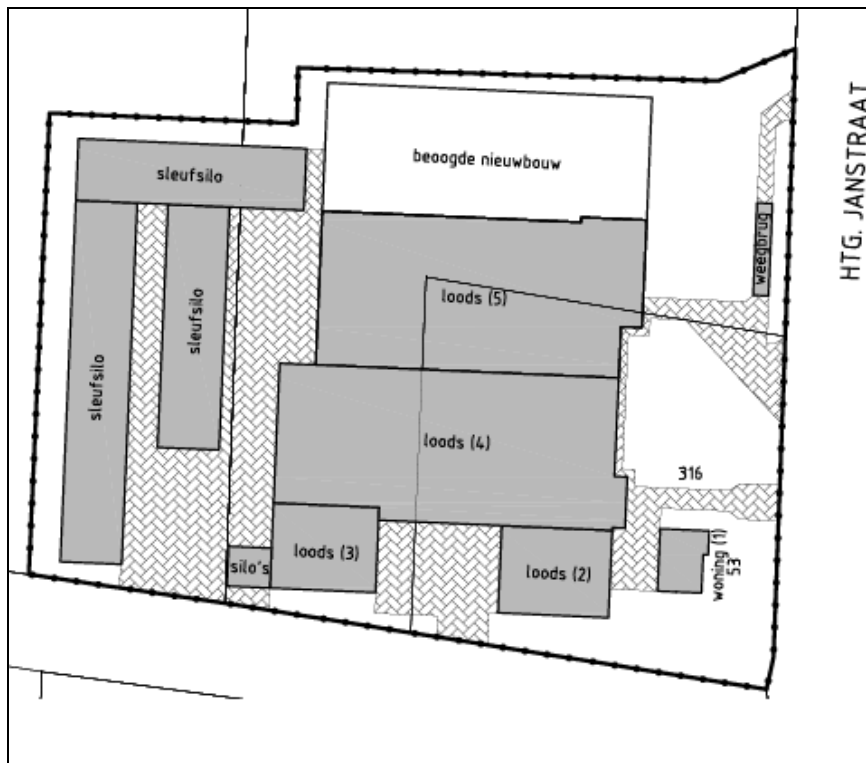
Door dit soort van initiatieven mogelijkheden te bieden kan het mestoverschot in Nederland teruggedrongen worden, de agrarische ondernemers kosten besparen en het teveel aan mineralen in de veehouderijsector gebruikt worden om het mineralentekort in de plantaardige sector aan te vullen. Hierdoor ontstaat voor alle partijen een win-win situatie. De keuze voor het loonwerkbedrijf als locatie voor mestverwerking is logisch in verband met de centrale ligging en er kan gebruik worden gemaakt van de beschikbare logistiek.

Tevens hebben er op de locatie proeven plaatsgevonden met mestverwerking, waarvoor de gemeente Lith toestemming heeft verleend.

De nieuwe loods is noodzakelijk voor:

-	De plaatsing van de mestverwerkingsinstallatie;
-	De opslag van de dikke fractie;
-	In de loods wordt een put gerealiseerd voor de opslag van dunne fractie;
-	In de loods wordt een put/ontvangstsilo gerealiseerd voor de opslag van drijfmest, wat op het bedrijf ter verwerking wordt aangevoerd.

² Dit is een proces om water te zuiveren.

Figuur 2, Gewenst bouwblok en bebouwing

3.2 Gewenste ontwikkeling in relatie met Verordening ruimte

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is vastgelegd hoe de bevoegdheden op het gebied van ruimtelijke ordening zijn verdeeld tussen rijk, provincies en gemeenten. De provincie kan doormiddel van een planologische verordening regels formuleren waarmee gemeenten bij het opstellen van ruimtelijke plannen rekening moeten houden. De provincie Noord-Brabant heeft hiertoe de Verordening Ruimte opgesteld.

De Verordening Ruimte bestaat uit twee delen. Fase 1 van de verordening is vastgesteld op 23 april 2010 en is in werking getreden op 1 juni 2010. Fase 2 van de verordening is een herziening van fase 1, waarbij de verordening op onderdelen wordt aangevuld en gewijzigd. De Verordening ruimte fase 2 is op 17 december 2010 vastgesteld en is op 1 maart 2011 in werking getreden.

Het plangebied is gelegen in "Agrarisch gebied", zie figuur 3. Dit is een gebied waar ontwikkelingsmogelijkheden zijn voor agrarische bedrijven.

Figuur 3, Kaartuitsnede Verordening Ruimte, Agrarisch gebied

Op bovengenoemde locatie wordt zowel een akkerbouwbedrijf als een loonwerkbedrijf geëxploiteerd. Het doel is om het loonwerkbedrijf in de nabije toekomst uit te breiden met een loods waarin de mest van derden wordt gescheiden. Dit soort van initiatieven is noodzakelijk om het mestoverschot in Nederland terug te dringen.

Op de locatie zijn twee bedrijfstakken aanwezig, waardoor de onderstaande artikelen van de Verordening ruimte op deze locatie van toepassing zijn:

Regels grondgebonden agrarische bedrijven in de agrarische gebieden (artikel 8.3 Verordening ruimte):

In de Verordening ruimte zijn in artikel 8.3 regels opgenomen voor grondgebonden agrarische bedrijven in agrarische gebieden. Dit artikel is van toepassing op de akkerbouwtaak van het bedrijf. De akkerbouwtaak op de locatie wijzigt niet t.o.v. de huidige vigerende situatie. In lid 1 sub d van dit artikel is opgenomen dat *een bestemmingsplan dat is gelegen in een agrarisch gebied bepaalt dat gebouwen, bijbehorende bouwwerken en andere permanente voorzieningen ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf worden geconcentreerd in een bouwblok*. Op basis van dit artikel dient in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied van Lith dit alles gesitueerd te worden binnen het bouwblok. Dit betekent dat ook de bestaande sleufsilo's welke op basis van het vigerende bestemmingsplan buiten het bouwblok gesitueerd konden worden, de bestaande erfverharding en tuin binnen het bouwblok gesitueerd dienen te worden.

Afwijkende regels voor agrarisch-technisch hulpbedrijven en agrarisch verwante bedrijven (artikel 11.7 Verordening ruimte)

In de Verordening ruimte zijn in artikel 11.7 regels opgenomen voor agrarische verwante bedrijven in agrarische gebieden. Deze regels zijn hieronder beschreven. Tevens is aangegeven welke regels van toepassing zijn op dit project en hoe hiermee omgegaan wordt.

1. *In afwijking van artikel 11.6, eerste lid, kan een bestemmingsplan dat is gelegen in een agrarisch gebied, met inbegrip van een landbouwontwikkelingsgebied of een vestigingsgebied glastuinbouw, voorzien in een VAB-vestiging of een uitbreiding van een agrarisch-technisch hulpbedrijf, een agrarisch verwant bedrijf of een bedrijf dat geheel of in overwegende mate is gericht op het opwekken van duurzame energie door middel van biomassavergisting, mits de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een bestemmingsvlak met een omvang van meer dan 1,5 hectare en mits de toelichting een verantwoording bevat waaruit blijkt dat:*

- a. *de inrichting van het bestemmingsvlak een gunstige verhouding tussen bruto en netto ruimtebeslag bevordert;*

Het bestaande bouwvlak heeft een oppervlakte van circa 10.400 m². Om zowel de bestaande gebouwen, bouwwerken, erfverharding en tuin op de locatie binnen het bouwblok te kun-

nen situeren is op de locatie een bouwblok nodig van 1,36 hectare (13.600 m²).

Om ook de nieuwe loods te kunnen realiseren t.b.v. de gewenste mestverwerking op de locatie en om het gehele bedrijf naar wens van de heer L. van Amstel en de gemeente Oss landschappelijk in te kunnen passen is op de locatie een bouwblok nodig met een oppervlakte van 1,54 hectare (15.400 m²). Zonder landschappelijke inpassing kan een bouwblok gerealiseerd worden met een oppervlakte van minder dan 1,5 hectare.

- b. er sprake is van een bebouwingspercentage en bouwhoogte welke passend zijn bij de aard van de omgeving en de beoogde ontwikkeling.*

In de huidige situatie is op bovengenoemde locatie 6.740 m² aan bebouwing aanwezig. Na toekenning van een passend bouwblok aan de locatie op basis van de huidige situatie is op de locatie 50% (afgerond) aan bebouwing aanwezig, uitgaande van een bouwblok van 1,36 hectare.

Wanneer er op de locatie een uitbreiding plaats vindt van het bouwblok om de loods ten behoeve van de mestverwerking te kunnen realiseren is 54 % (afgerond) van het bouwblok na realisatie bebouwd bij een bouwblok met een oppervlakte van 1,54 hectare.

- 2. In afwijking van artikel 11.6, eerste lid, kan een bestemmingsplan dat is gelegen in de groenblauwe mantel of agrarisch gebied, met inbegrip van een landbouwontwikkelingsgebied of een vestigingsgebied glastuinbouw, voorzien in een redelijke uitbreiding van een bedrijf, als bedoeld in het eerste lid, gelegen op een bestemmingsvlak met een omvang van meer dan 1,5 hectare, mits de toelichting een verantwoording bevat waaruit blijkt dat:*
- a. de beoogde uitbreiding in redelijke verhouding staat tot de op grond van artikel 2.1 vereiste zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit;*
  - b. de inrichting van het bestemmingsvlak een gunstige verhouding tussen bruto en netto ruimtebeslag bevordert;*
  - c. er sprake is van een bebouwingspercentage en bouwhoogte welke passend zijn bij de aard van de omgeving en de beoogde ontwikkeling;*
  - d. ingeval de beoogde ontwikkeling plaatsvindt in de groenblauwe mantel, deze ontwikkeling onder toepassing van artikel 6.3, eerste lid, onder a en b, gepaard gaat met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de onderkende ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken.*

Om het bedrijf landschappelijk in te kunnen passen bij de nieuwe ontwikkeling dient een bouwblok gerealiseerd te worden van 1,54 hectare. Wanneer de landschappelijke inpassing niet nodig zou zijn dan wordt het bouwblok niet groter dan 1,5 hectare. De vergroting boven de 1,5 hectare is enkel nodig om het geheel landschappelijk in te kunnen passen.

Hoofdstuk 2 Verordening Ruimte (Bevordering van ruimtelijke kwaliteit)

Artikel 2.1 Zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit

In artikel 2.1 van de Verordening Ruimte is opgenomen dat een bestemmingsplan dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied bijdraagt aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, in het bijzonder aan het principe van zorgvuldig ruimtegebruik.

Artikel 2.2 Kwaliteitsverbetering van het landschap

In artikel 2.2 van de Verordening Ruimte staat dat de toelichting bij een bestemmingsplan, als bedoeld in artikel 2.1, een verantwoording bevat van de wijze waarop financieel, juridisch en feitelijk is verzekerd dat de realisering van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling gepaard gaat met een aantoonbare en uitvoerbare fysieke verbetering van de aanwezige of potentiële kwaliteiten van bodem, water, natuur, landschap of cultuurhistorie of van de extensieve recreatieve mogelijkheden van het gebied waarop de ontwikkeling haar werking heeft of van het gebied waarvan de gemeente de voorgenomen ontwikkeling in hoofdlijnen heeft beschreven.

De zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit wordt gerealiseerd door het plan waar mogelijk landschappelijk in te passen. Het landschappelijk inrichtingsplan is opgenomen in bijlage 3 van deze onderbouwing.

4. CONCLUSIE

Op de locatie aan de Hertog Janstraat 53 te Lith wordt zowel een akkerbouw- als loonwerkbedrijf geëxploiteerd. Voor dit soort gemengde bedrijven is het niet mogelijk een opsplitsing te maken welke oppervlaktes voor welk bedrijfstak gebruikt worden. De machines op het bedrijf worden zowel gebruikt voor de loonwerktak als de akkerbouwtak. Bij een gemengd bedrijf is het niet realistisch en financieel haalbaar om deze machines apart voor de loonwerktak als voor de akkerbouwtak aan te schaffen. Middels deze onderbouwing wordt geacht om meer duidelijkheid te verstrekken over de bedrijfsvoering op bovengenoemde locatie. Dit zodat in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Lith een passende bestemming aan de locatie toegekend kan worden, zodat de huidige bedrijfsvoering op deze locatie in de toekomst niet beperkt wordt.

Verder is de gewenste toekomstige situatie op de locatie geschetst. Mestverwerking bij een loonwerkbedrijf biedt mogelijkheden om op een financieel haalbare manier het mestovershot in Nederland te beperken, de maatschappelijke discussie hierover weg te nemen en tevens kan het teveel aan mineralen in de veehouderijsector gebruikt worden om het mineralentekort in de plantaardige sector aan te vullen. Hierdoor ontstaat voor alle partijen een win-win situatie.

Om te kunnen voldoen aan de Verordening ruimte 2011 van de provincie Noord-Brabant dienen in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied van Lith alle gebouwen, bijbehorende bouwwerken en andere permanente voorzieningen ten behoeve van het bedrijf binnen het bouwblok te worden gesitueerd. Dit betekent dat ook de tuin, erfverharding en de bestaande sleufsilos welke op basis van het vigerende bestemmingsplan buiten het bouwblok gesitueerd zijn, binnen het bouwblok gesitueerd dienen te worden. Hiervoor dient het vigerende bouwblok van vorm te veranderen en iets uitgebreid te worden, zie bijlage 1.

Om in de toekomst ook de loods te kunnen realiseren welke nodig is om de mestverwerking in toe te passen dient het bouwblok uitgebreid te worden tot 1,54 ha. Dit is nodig om naast de uitbreiding ook een goede landschappelijke/ruimtelijke kwaliteitsverbetering op de locatie te kunnen realiseren, zie bijlage 2.

In het landschappelijk inrichtingsplan wat is opgenomen in bijlage 3 is zowel een plan uitgewerkt voor de landschappelijke inrichting bij de bestaande aanwezige situatie als een plan voor de toekomstige ontwikkeling op de locatie.

BIJLAGE 2: LANDSCHAPPELIJK INPASSINGSPLAN

LANDSCHAPPELIJK INPASSINGPLAN

INCLUSIEF BEPLANTINGSLIJST

HERTOG JANSTRAAT 53

TE LITH

GEMEENTE OSS

- * Bodem
- * Waterbodem
- * Water
- * Archeologie
- * Ecologie
- * Milieu

Ecologie

Landschappelijk inpassingplan inclusief beplantingslijst Hertog Janstraat 53 te Lith in de gemeente Oss

Opdrachtgever	ZLTO Onderwijsboulevard 225 5223 DE 's-Hertogenbosch
Project	OSS.ZLT.LIP
Rapportnummer	13023115
Status	Eindrapportage
Datum	12 maart 2013
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ing. R.A.J. Pijnenburg
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	A.A. van Grinsven, BSc.
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	PLANGEBIED	2
2.1	Algemene beschrijving locatie huidige situatie	2
2.2	Situatie na wijziging bestemming	2
3.1	Fysische kenmerken van het gebied	2
3.1.1	Geomorfologie en occupatie van het gebied.....	2
3.1.2	Bodemopbouw	3
3.1.3	Geohydrologie	3
3.2	Terreininspectie	3
3.3	Omgevingsfactoren	3
3.3.1	Reeds uitgevoerde projecten in de omgeving.....	3
3.3.2	Natuurwaarden	3
3.3.3	Overig	4
4.	ONTWERP	5
4.1	Algemene referentie en randvoorwaarden	5
4.2	Aandachtspunten overig	6
4.2.1	Natuurwaarden	6
4.2.2	Zicht.....	6
4.2.3	Interactie met agrarisch gebruik omliggende percelen	6
5.	UITWERKING	8
5.1	Te handhaven begroeiing	8
5.2	Te verwijderen begroeiing	8
5.3	Ontwerp	8
6.	BEPLANTINGSLIJST	11
7.	BRONNEN EN LITERATUUR	12

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
2. - Foto's van de onderzoekslocatie
3. - Locatieschets huidige situatie
4. - Locatieschets toekomstige situatie en geplande beplanting
5. - Groen Blauw stimuleringskader

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van ZLTO opdracht gekregen voor het opstellen van een landschappelijk inpassingplan ten behoeve van een voormalige en mogelijk toekomstige herinrichting van de locatie Hertog Janstraat 53 te Lith in de gemeente Oss.

Het landschappelijk inpassingplan inclusief beplantingslijst is opgesteld in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Doel van het plan is te komen tot een landschappelijke inpassing van de voorgenomen ingreep, zodat deze voldoet aan het gemeentelijk beleid ten aanzien van de ruimtelijke kwaliteit bij functieverandering.

Ten behoeve van de onderzoekslocatie is in juli 2011 door Econsultancy reeds een landschappelijk inrichtingsplan opgesteld (11073483, 15 juli 2011). Destijds heeft overleg met de initiatiefnemers en een veldbezoek plaatsgevonden. Op deze wijze is inzicht verkregen omtrent de wensen en doelen ten aanzien van het beleid en de landschappelijke kwaliteiten van de onderzoekslocatie en de directe omgeving ervan. Middels bureaustudie zijn de overige relevante gegevens verzameld, zoals het herleiden van een streefbeeld aan de hand van historisch kaartmateriaal. Bij het veldbezoek zijn de huidige landschappelijke kenmerken van de omgeving beoordeeld. Verder zijn de groeiplaatsomstandigheden op de onderzoekslocatie ingeschat. Met behulp van de verzamelde informatie afkomstig van het vooroverleg, het veldbezoek en de bureaustudie, is het inpassingplan destijds uitgewerkt.

Dit landschappelijke inrichtingsplan is voorgelegd aan de gemeente Oss en door hen is het beoordeeld en getoetst aan de huidige situatie. Door middel van een memo (20 augustus 2012, Marieke Rekswinkel) is een lijst opgesteld met aanpassingen die gedaan dienen te worden aan het oorspronkelijke inpassingplan. In dit rapport zijn de genoemde aanpassingen verwerkt in een nieuw landschappelijk inpassingplan. Daarnaast is een beplantingslijst opgesteld aan de hand van het Groen Blauw Stimuleringskader van de provincie Noord-Brabant. Deze beplantingslijst wordt door ZLTO getoetst om te controleren of de kosten voldoen aan de eisen die worden gesteld aan landschappelijke compensatie.

2. PLANGEBIED

2.1 Algemene beschrijving locatie huidige situatie

De locatie is gelegen aan de Hertog Janstraat 53, circa 900 m ten zuiden van de kern van Lith in de gemeente Oss (zie bijlage 1). Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 45 B (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 157.910, Y = 422.490.

De locatie betreft een perceel met een loonwerkerbedrijf, bestaande uit een aantal geschakelde loodsen, (sleuf)silo's en een bedrijfswoning. Het erf is verhard met klinkers en betonplaten. De siertuin bestaat voornamelijk uit gazon en een enkele bomen, een struik en sierbeplanting. Fragmentarisch langs de oost en zuidzijde van de locatie zijn drie gazons gelegen. Op het op de gazonstrook langs de Hertog Janstraat staan een vijftal oudere knotwilgen. Direct aansluitend aan de west- en zuidzijde van de locatie is agrarisch bouwland (maïs) gelegen, behorende tot dezelfde eigenaar als het loonwerkersbedrijf. Verder bestaat de omgeving uit agrarische bouwlanden met zeer weinig bosschages. De boerenerven ter hoogte van de locatie en verder naar het noorden hebben een open aanzicht, de wegen zijn voorzien van flankerende beplanting. De boerenerven verder naar het zuiden hebben een gesloten aanzicht en langs de wegen zijn geen bomenrijen aanwezig. Daarnaast bevindt zich naar het zuidwesten een aantal oppervlaktewateren met omliggend een bosschage.

De planvorming heeft betrekking tot het erf, het braakliggende terrein aan de westzijde en de directe omgeving. Het te beschouwen gebied heeft een oppervlakte van circa 2 ha.

2.2 Situatie na wijziging bestemming

Het voornemen bestaat om in de toekomst een nieuwe loods te realiseren. Ten behoeve van de nieuwbouw zal een deel agrarisch bouwland verdwijnen. In de tekening van bijlage 4 is de toekomstige situatie met betrekking tot de inrichting opgenomen.

3. INVENTARISATIE

3.1 Fysische kenmerken van het gebied

3.1.1 Geomorfologie en occupatie van het gebied

De geomorfologische kaart geeft aan dat de locatie zich bevindt op in een gebied met de volgende aanduiding:

- 3L6; gordel dekzand-welvingen al dan niet met oud bouwlanddek.

De omgeving van de locatie kent vanuit het verleden (extensief) agrarisch gebruik met weinig bomen en struiken. Op de kaart van 1956 is het aandeel aan weilanden groter dan de huidige situatie. In de periode van 1988 tot 1991 zijn veel weilanden omgevormd naar akkerland. Tevens is in deze periode de bebouwing van de Hertog Janstraat 53 gerealiseerd. Vanaf de zuidgrens van de locatie, naar noordelijke richting, is in de huidige situatie een infiltratiegebied. Daarentegen is ten zuiden van de locatie soms kwel. De kwelinvloed was in het verleden verder zuidwaarts. De locatie is, in historisch context, gelegen in een nat gebied met sloten en hooigraslanden.

3.1.2 Bodemopbouw

De originele bodem bestaat volgens de bodemkaart van Nederland, kaartblad 45B West, 1963 - 1983 (schaal 1:50.000), uit een kalkloze Poldervaaggrond, welke volgens de Stichting voor Bodemkartering voornamelijk is opgebouwd uit zware zavel, lichte klei. De afzettingen, waarin deze bodem is ontstaan, behoren geologisch gezien tot de Echteld groep.

3.1.3 Geohydrologie

De onderzoekslocatie is gelegen in de Holocene afzettingen van rivier de Maas, behorende tot de Formatie van Echteld. Het is gelegen in de centrale slenk (lager en nattere gebieden tussen twee breuklijnen). Het deklaag heeft een dikte van circa 10 meter. Daaronder wordt het watervoerende pakket afgewisseld met slecht doorlatende pakketten. De gemiddelde stand van het freatisch grondwater bedraagt ± 2 à 3 m +NAP. Uitgaande van een maaiveldhoogte van 4 m +NAP bevindt het grondwater zich op ± 1 m -mv en de (GHG) op 1,0 m -mv. De gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) is meer dan 120 cm -mv. De actuele grondwatertrap is Gt VI-VII; gemiddeld circa 80 cm -mv.

3.2 Terreininspectie

Er is op 11 juli 2011 een terreininspectie uitgevoerd, die is gericht geweest op de inventarisatie van bestaande landschappelijke waarden, dan wel inventarisatie van begroeiing die in het kader van onderhavig onderwerp als niet passend worden beoordeeld.

De tijdens de terreininspectie aangetroffen situatie is als volgt te beschrijven:

Het maaiveld ter plaatse van de locatie is redelijk vlak, zonder een enigszins aflopende richting. Op het erf zijn, in de huidige situatie, weinig bomen en struiken aanwezig evenals de directe omgeving. Het erf is grotendeels beklinterd en heeft 5 toe/afritten langs de zuid- en oostzijde. Langs deze zijdes bevindt zich tevens een beklinterde drainagegreppel en enkele fragmentarisch gelegen kleinschalige gazons. Op de oostelijk gelegen gazonstrook staan vijf knotwilgen. De siertuin bestaat uit lage sierbeplanting met twee pruimen en een spar. Langs de wegen in de omgeving staan diverse struiken en bomen, waaronder voornamelijk Spaanse aak, es, ratelpopulier en knotwilg. In de huidige situatie is vanwege de soortkeuze (sierbeplanting) geen sprake van veel samenhang met de omgeving. Zie bijlage 3 voor een locatieschets van de huidige situatie.

Door de initiatiefnemer is gemeld is dat in het verleden minimaal sprake was van een waterhoudende situatie van de beklinterde drainagegreppel. De greppel voert voornamelijk water af dat afkomstig is van de erfverharding.

3.3 Omgevingsfactoren

3.3.1 Reeds uitgevoerde projecten in de omgeving

Voor zover bekend zijn in de directe nabijheid van de locatie onlangs geen landschappelijke beplantingsplannen en/of landschappelijke inpassingplannen gerealiseerd. Het verder versterken van reeds aanwezige structuren is niet aan de orde.

3.3.2 Natuurwaarden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied.

Ecologische Hoofdstructuur

De locatie ligt circa 1 km ten noordoosten van een ecologisch verbindingzone behorende tot de EHS. Het betreft het dorpsbos aan de zuidrand van de bebouwde kom van Lith.

3.3.3 Overig

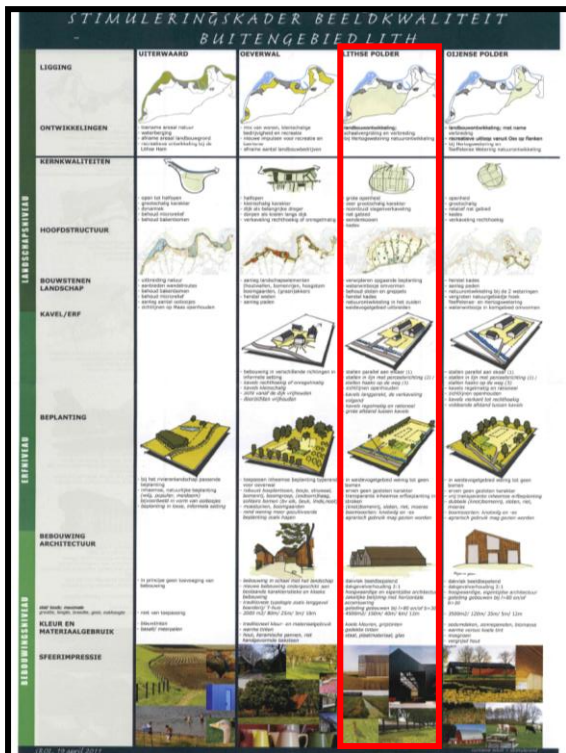
Er zijn geen voornemens tot (grootschalige) landinrichtingsprojecten bekend. Van (zware) industrie op enige afstand van de locatie is geen sprake.

4. ONTWERP

4.1 Algemene referentie en randvoorwaarden

Ten behoeve van het opstellen van onderhavig plan is na overleg met de gemeente Oss aangesloten op het document: "Stimuleringsplan beeldkwaliteit buitengebied Lith, april 2011" (zie figuur 1, pagina 4). De locatie maakt deel uit van het gebied dat aangeduid wordt met: "de Lithse polder" met als kernkwaliteiten; grote openheid, zeer grootschalig karakter, noordzuidelijke slagenverkaveling, nat gebied, eendenkooien en kades. Dit is grotendeels tevens terug te zien op de historische kaarten. De Lithse polder kent rond de erven transparante inheemse erfbeplanting in stroken (geen gesloten karakter), (knot)bomenrijen, sloten, riet en moeras. De boomsoorten betreffen voornamelijk knotwilgen en es. In de zuidelijk gelegen weidevogelgebieden bevinden zich weinig tot geen bomen. Daarnaast mag het agrarisch gebruik gezien worden in de Lithse polder.

Figuur 1: Stimuleringskader beeldkwaliteit buitengebied Lith

In overeenstemming met ZLTO is overeengekomen de beplanting te baseren op het Groen Blauw Stimuleringskader van de provincie Noord-Brabant. Daarbij zijn de volgende pakketcodes en -indelingen gebruikt:

- L5 - Klein bosje
- L8B - Landschapsboom in bomenrij of boomgroep
- L9A - Knotboom
- L11B - Amfibieënpoel
- L14 - Natuuroever nat grasland
- R2 - Kruidrijke zoom

4.2 Aandachtspunten overig

4.2.1 Natuurwaarden

Hoewel de locatie op enige afstand van een verbindingzone van de EHS is gelegen, worden mede vanwege de kleinschaligheid van de locatie, geen mogelijkheden gezien een impuls geven aan de verspreiding van betreffende soorten, anders dan het algemene positieve effect die het landschappelijk inpassingplan heeft op de natuur. Het is verder niet bekend dat in de omgeving populaties aanwezig zijn waarmee rekening gehouden kan worden.

4.2.2 Zicht

In onderhavige situatie betreft het erf een open karakter met aanzicht op de loodsen, de sleufsilos en het woonhuis. Volgens het stimuleringsplan beeldkwaliteit buitengebied Lith, mag het agrarisch gebruik gezien worden en de hoeven erven geen gesloten karakter te hebben. Enige camouflage door beplanting, zodat het totaalbeeld rustiger wordt is gewenst voor een betere inpassing in het landschap.

Door het aanbrengen van een bomenrij aan de voorkant van de loodsen wordt de aanwezige landschappelijke noordzuid richting aangesterkt. Hiervoor is gekozen voor essen. Deze bomen groeien snel en hebben een transparante kroon. Dit heeft als voordeel dat de loodsen niet geheel afgeschermd worden, het agrarisch gebruik mag immers gezien worden. De bomen zullen wel een aanzet geven aan de noordzuid richting van de beplanting in het landschap. Mede door hun transparante kroon wordt de overlast aan bladeren beperkt.

Aan de westzijde van het terrein is een rij knotwilgen toegepast. Hier is gekozen om het terrein visueel in te kaderen middels twee noordzuid georiënteerde bomenrijen. Door het toepassen van knotwilgen wordt voorkomen dat er hoge bomen ontstaan waardoor de bladeren door de wind tot ver gedragen zullen worden. Tevens wordt hierdoor weer een lijnvormig element toegevoegd aan het erf.

4.2.3 Interactie met agrarisch gebruik omliggende percelen

Met betrekking tot schaduw van nieuw aan te planten (hoge) bomen, wordt gesteld dat hiervan weinig tot geen hinder zal ontstaan. Dit omdat is gekozen voor transparante hoge bomen, die daardoor minder intensieve schaduw zullen opwekken. Buiten de toepassing van deze hoge bomen zijn er enkel lage bomen toegepast die daarmee minder schaduw zullen geven.

Er is rekening gehouden met de schaduw van de te realiseren nieuwe loods. Deze laat (bijna) altijd schaduw vallen op de wadi (infiltratievoorziening die tijdelijk vol kan staan met regenwater) aan de noordzijde van het terrein. Daarom is daar voor een vooral praktische inrichting gekozen om de bruikbaarheid van de naastgelegen akker te garanderen en omdat de ecologische waarde minder hoog is. Op het westelijk terreindeel is de directe overgang van weg naar het braakliggende agrarische perceel verwijderd. Hierdoor kan de sloot gewoon doorlopen en de ontsluiting kan via een oprit van het agrarisch bedrijfsterrein. Middels deze weg kan onderhoud plaats vinden aan het natuurlijk in te richten terrein.

4.2.4 Wensen initiatiefnemer

Gemeld is dat de wens bestaat om zo min mogelijk bomen te realiseren op de locatie vanwege de bladval, het bemoeilijken van het maaien van het gazon en de pluizen van de wilgen/populieren. Bomen naast de sleufsilos is niet mogelijk in verband met de GMP-eisen (Good Manufacturing Practice), hierdoor is bladval in de silos ongewenst. In overleg met de eigenaar is bekeken waar beplanting vanuit zijn oogpunt gewenst is. De eigenaar stelt het braakliggend agrarisch perceel aan de westkant van zijn perceel voor om te gebruiken ten behoeve van landschappelijke compensatie.

De gemeente Oss heeft een eisenpakket opgesteld aan het nieuw in te richten erf. Vanuit de gemeente komt de wens om het verhardingsvlak te verkleinen. Op het braakliggend terrein aan de westkant licht nu een puinverhardingsvlak, dit dient verwijderd te worden. Daarnaast mag de nieuwe loods niet tegen de bestaande loodsen aan komen te staan en mag de goot van deze nieuwe loods aan de landschapskant niet hoger zijn dan 3-3,5 meter.

Ook ligt een deel van het erf op gemeentelijk terrein, dit dient weer hersteld te worden. Het betreft vooral de wanden van de sleufsilos aan de zuidzijde van het terrein. Deze dienen terug gebracht te worden naar het eigen terrein, wat betekent dat ze 7,5 meter van de weg moeten staan. Ook de lijngoten die zijn aangebracht om water van het erf naar de sloten af te voeren liggen op gemeenteterrein. Deze dienen teruggebracht te worden tot het bedrijfsterrein.

5. UITWERKING

5.1 Te handhaven begroeiing

Alle huidige sierbeplanting kan gehandhaafd blijven, omdat de sierbeplanting met name rondom het woonhuis aanwezig is. De vijf knotwilgen, die zorgen voor een noordzuid-verbinding, zijn reeds een gewenst beeld binnen de omgeving. Zie bijlage 2 voor foto's van de locatie. De fotoposities zijn weer-geven op de tekening van bijlage 3.

5.2 Te verwijderen begroeiing

Verwijdering van beplanting wordt niet noodzakelijk geacht. De aanwezige gazons zullen echter een ander karakter krijgen door de aanplant van bomen. Daarnaast zal het huidige grasland, ten westen van de sleufsilos, aan de oostelijke rand verrijkt worden met struiken.

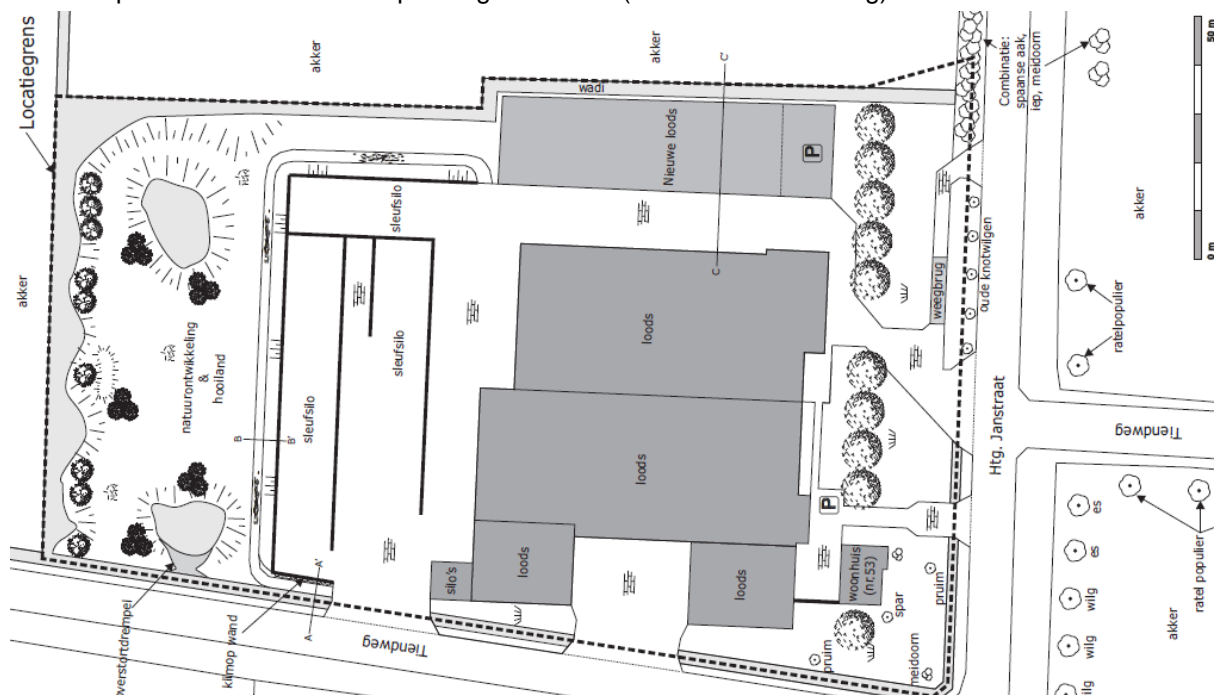
5.3 Ontwerp

Op basis van grondsoort, grondwaterstand en luchtkwaliteit zijn er weinig beperkingen aangaande de keuze van plantmateriaal.

Gezien de begrenzingen van de locatie en de ligging binnen "de Lithse polder" wordt invulling gegeven aan de kenmerken van de stimulerende beeldkwaliteit van het buitengebied in Lith. Het inpassingplan heeft derhalve als basisgedachte om de bebouwing op de locatie tot één element samen te smeden met de omgevingskenmerken, zodat deze gemakkelijker wordt ervaren als behorend bij de Lithse polder.

De volgende functionele eisen zijn betrokken bij het inpassingplan:

- Zichtlijnen open houden;
- Agrarisch gebruik mag zichtbaar zijn;
- Boomsoorten knotwilg, els en es;
- Geen gesloten karakter;
- Transparante inheemse erfbeplanting in stroken (noordzuid-verbinding).

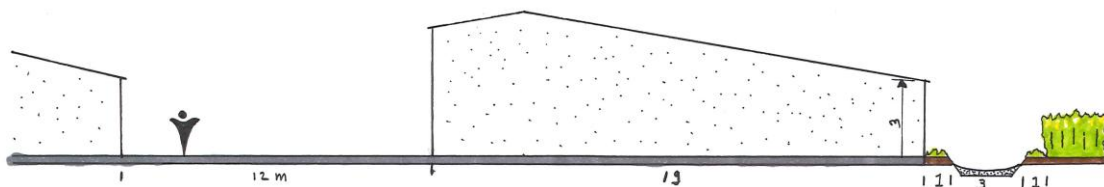
Figuur 2: Het ontwerp, terug te vinden in Bijlage 4

Oostzijde

De omgeving kent reeds een grote openheid en het agrarisch gebruik van de locatie is goed zichtbaar. Erfbeplanting in rijen ten behoeve van het accentueren van de noordzuidelijke slagenverkaveling is gerealiseerd door het verwijderen van de parkeerplaats aan de voorzijde van de loodsen. Hierdoor wordt enerzijds het verharde vlak aan de voorzijde van het erf verminderd en ontstaat er meer ruimte voor beplanting. Door deze extra ruimte kan een rij essen geplaatst worden. De parkeerplaats zal verplaatst worden naar de nieuw te realiseren loods.

De nieuwe loods

De nieuw te realiseren loods moet los komen te staan van de reeds aanwezige loodsen. Een mogelijkheid is om de loods toe te passen met een zogenoemd lessenaardak. Hierdoor is de ingang aan de zuidzijde van de loods hoog en kan materieel van de eigenaar gemakkelijk gestald worden. Daarnaast geeft deze dakvorm de mogelijkheid aan de landschappelijke zijde te kiezen voor een lage goot. Door deze lage goot wordt de massa van het gebouw in het landschap minder direct (Figuur 3)

Figuur 3: Doorsnede C-C' (bijlage 4), nieuwe loods met wadi.

Noordzijde

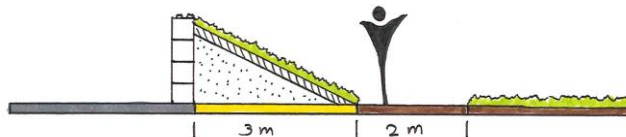
Hierboven is de nieuw aan te brengen wadi aan de noordzijde van het terrein te zien. Er is gekozen voor een natuurlijk ingerichte wadi. Dit houdt in dat er meer plaats is voor hogere planten (maximaal 2m) die men normaal terugvindt in moerasige omstandigheden. Door het aanbrengen van een wadi krijgen enerzijds moerasplanten een groeiplaats en anderzijds kan hemelwater afkomstig van verharding en daken afgekoppeld worden. Door deze afkoppeling wordt voorkomen dat omliggende akkers tijdens extreme buien onder lopen. Er is bij de wadi gekozen voor een strakke lijn parallel aan de te plaatsen loodsen, deze lijn voorkomt veel grondgebruik en zorgt ervoor dat de akker aan de noordzijde van de loods goed te beheren blijft.

De wadi zal doorlopen tot de heesters, gesitueerd parallel aan de Hertog Janstraat, aan de oostzijde van het terrein. Ook hier zal de wadi nog zijn strakke lijnen behouden om het voorterrein van het bedrijfsterrein representatief en strak te houden. Aan de westelijke zijde van de loods zal de wadi de richting van de akkers volgen. Dat wil zeggen dat de wadi hier een knik maakt en vervolgens zijn oost naar westelijke richting zal vervolgen. De wadi zal 40 meter voor de westelijke locatiegrens langzaam breder worden (1 meter breder per 10 lengte meters). De wadi zal natuurlijke oevers krijgen op 20 meter afstand van de locatiegrens. Hiermee wordt overgang van cultuur naar natuur gerealiseerd. Deze wadi/sloot is aan de noord zijde de voorzien van een praktische rechte lijn die werkzaamheden op de akker niet bemoeilijkt. De zuidelijke oever van de wadi/sloot zal van praktische rechte lijnen overgaan naar de organische lijnen die ook gebruikt worden aan de westzijde van het terrein. Door verschillen in taluds die ontstaan door de verschillen in breedte en vorm ontstaan groeiplaatsen voor diverse flora. Deze vorm van wadi/sloot zal doorgezet worden tot aan de tiendweg. De sloot zal daarmee het braakliggende terrein aan de akkerzijden afschermen op natuurlijke wijze.

Westzijde/Braakliggend terrein

Dit terrein is door de eigenaar aangeboden om in te richten in verband met landschappelijke compensatie. Dit zal gedaan worden door middel van het aanbrengen van twee poelen een deel van de vrijgekomen grond zal worden verwerkt in de grondwal een heuvel elders op het natuurontwikkelingsterrein. De zuidelijke poel zal worden aangebracht met een overstortdrempel. Dit is een lager gelegen deel in het veld dat het mogelijk maakt dat er water van de sloot/wadi overloopt in de poel. Hierdoor worden er andere standplaatsfactoren gecreëerd waardoor andere beplanting zal gaan groeien. Dit maakt het ook mogelijk voor de sloot, om in geval van hoge oppervlaktewaterstand water te bergen in de poel, dit zorgt voor extra waterbuffer bij veel neerslag e.d..

De grond die zal vrijkomen bij de aanleg van de poelen zal (deels) gebruikt worden om de nu aanwezige silowand te bekleden met een grondwal. Daarbij zal de toplaag van het nu aanwezige maaiveld separaat van de ondergrond afgegraven worden. Bij de toepassing van de grond in de wal zal eerst de ondergrond (Figuur 4: gestipte laag) toegepast worden, daarna zal een toplaag van de bovengrond (Figuur 4: gearceerde laag) aangebracht worden. Door deze toplaag zullen de aanwezige zaden van de huidige kruidvegetatie tot ontkieming komen op de wal.

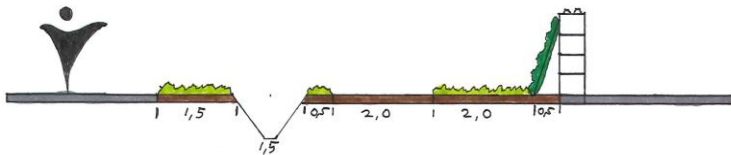
Figuur 4: Doorsnede B-B' (biilaae 4). sleufsilowand met nieuwe grondwal.

Aan de sloot/wadi aan de westzijde zullen knotwilgen worden toegepast. Door hun lage kroon en grote afstand tot de sleufsilowand wordt geacht dat ze niet de GMP-eisen (eisen met betrekking tot de opslag van grond) zullen overschrijden. Mede door het regelmatig kandelabereren (knotten) van de wilgen zal de hoogte van de kroon beperkt blijven. Daarnaast zullen in het veld lage elzen worden toegepast. Voor deze soort is gekozen omdat ze goed tegen natte omstandigheden kunnen, geen pluizige katjes bezitten en omdat ze rigoureuze snoei goed verdragen. Het voorstel is om deze in dezelfde onderhoudscyclus mee te nemen als de knotwilgen. Tijdens deze onderhoudsbeurten kunnen ze kort bij de grond afgezet worden. Hierdoor zullen ze in hoogte beperkt blijven en geven ze tijdens het bladseizoen plek aan mogelijke fauna.

Het natuurontwikkelingsterrein zal grotendeels onderhouden worden volgens de pakketten die vastgesteld zijn voor het Groen Blauw Stimuleringskader. Daarbij dient rekening gehouden te worden dat de delen van het terrein waar geen ingrepen plaats vinden nog gezien kan worden als hooiland, dezelfde functie die het nu vervuld. Daar dient na realisatie van de ingrepen rekening gehouden te worden met flora- en faunabestendig beheer. Dat wil zeggen dat er gemaaid mag worden na het broed- en bloei-seizoen.

Zuidzijde

De zuidzijde zal de in het verleden aanwezige sloot weer zo veel mogelijk teruggebracht worden. Dit wordt gedaan door het verkleinen van de aanwezige opritten tot hun noodzakelijke formaat. Daarnaast wordt de extra verharding die is aangebracht aan de zijkant van de weg verwijderd. Op deze manier wordt de Tiendweg weer meer ingericht als een landelijke weg. Daarnaast wordt de sleufsilos teruggebracht en wordt de oprit naar het braakliggende terrein verplaatst naar de oprit van de sleufsilos. Omdat nu de sleufsilos aan de kant van de weg een zeer harde grens vormen tussen landschap en erf is er gekozen om de wand te bekleden met gaas en klimop (Figuur 5), hierdoor krijgt het een groene uitstraling, is het makkelijk te onderhouden en biedt het beschutting aan fauna. De weg tussen de sloot en de wand dient als onderhoudsweg voor het achterliggende terrein waar natuurontwikkeling zal plaatsvinden.

Figuur 5: Doorsnede A-A' (bijlage 4). sleufsilowand met klimopbeplanting.

6. BEPLANTINGSLIJST

Voor het gemaakte ontwerp is een beplantingslijst samengesteld. Deze lijst is opgesteld aan de hand van de pakketten die beschikbaar zijn vanuit het Groen Blauw Stimuleringskader van de provincie Noord-Brabant (zie bijlage 5). Daarnaast is het hooiland toegevoegd, dit dient beheerd te worden maar valt buiten het Stimuleringskader omdat het gezien wordt als productief land. Daarbij is rekening gehouden met productieve maaibanen (5 meter breed). Hierdoor zal verspreid over het natuurontwikkelingsterrein 16,75 are gemaaid kunnen worden.

Tabel 1. Soortenlijst en toepassing

Toepassing	Pakket	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Aantal benodigd	Specificatie	Locatie
Knotboom	L94	Schietwilg	<i>Salix alba</i>	9 stuks	Diameter stam <30cm	Westzijde natuurterrein
Klein bosje	L5	Zwart els	<i>Alnus glutinosa</i>	15 stuks	Bosplantsoen	In kleine bosjes op het nieuw te realiseren natuurterrein
Landschapsboom	L8B	Gewone es	<i>Fraxinus excelsior</i>	10 stuks	Diameter stam <20cm	Op gazon ten oosten van woning
Natuuroever nat grasland	L14	n.v.t.	n.v.t.	11 are		De randen van de nieuw te realiseren natuurlijke sloten
Amfibieën poel	L11B	n.v.t.	n.v.t.	3 stuks	Oppervlakte >300m ²	Natuurterrein
Kruidrijke zoom	R2	n.v.t.	n.v.t.	3 are		Opgeworpen tegen de wanden van de sleufsilos
Groene wand	n.v.t.	Klimop	<i>Hedera helix</i>	27 stuks	Potgrote 9	Om de 50 cm plaatsen tegen stalen hek constructie
Hooiland	n.v.t.	Divers	<i>Divers</i>	16,75 are		Productief terrein dat overblijft na de ingrepen.

7. BRONNEN EN LITERATUUR

- Berendsen, H.J.A., 2004. De vorming van het land. GeoMedia, Faculteit Geowetenschappen, Universiteit Utrecht
- Geohydrologische kaart (1:100.000), 1983, TNO
- Meijden, R., 2005. Heukels' Flora van Nederland. Wolters-Noordhoff bv
- Stimuleringskader beeldkwaliteit buitengebied Lith, april 2011, gemeente Oss
- Vermeulen, N., 2010. Bomen en struiken encyclopedie. Rebo productions bv Lisse
- Wateratlas Provincie Noord-Brabant
- Watwaswaar.nl
- Groen Blauw Stimuleringskader, september 2008, Provincie Noord-Brabant

Titel: topografische ligging locatie

PROJECT: OSS.ZLT.LIP

NUMMER: 13023115

SCHAAL: 1:25.000

DATUM: 12 maart 2013

BIJLAGE: 1

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Woning en de weegbrug

Foto 2. Bestaande loodsen

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Woning met siertuin, gazon en beklinterd greppeltalud

Foto 4. Woning met siertuin gezien vanaf de Tiendweg

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5. Westelijk gelegen loods

Foto 6. Sleufsilos gezien vanuit westelijke richting

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 7. Talud tegen noordzijde sleufsilo's

Foto 8. Erfgedeelte tussen loodsen en sleufsilo's

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

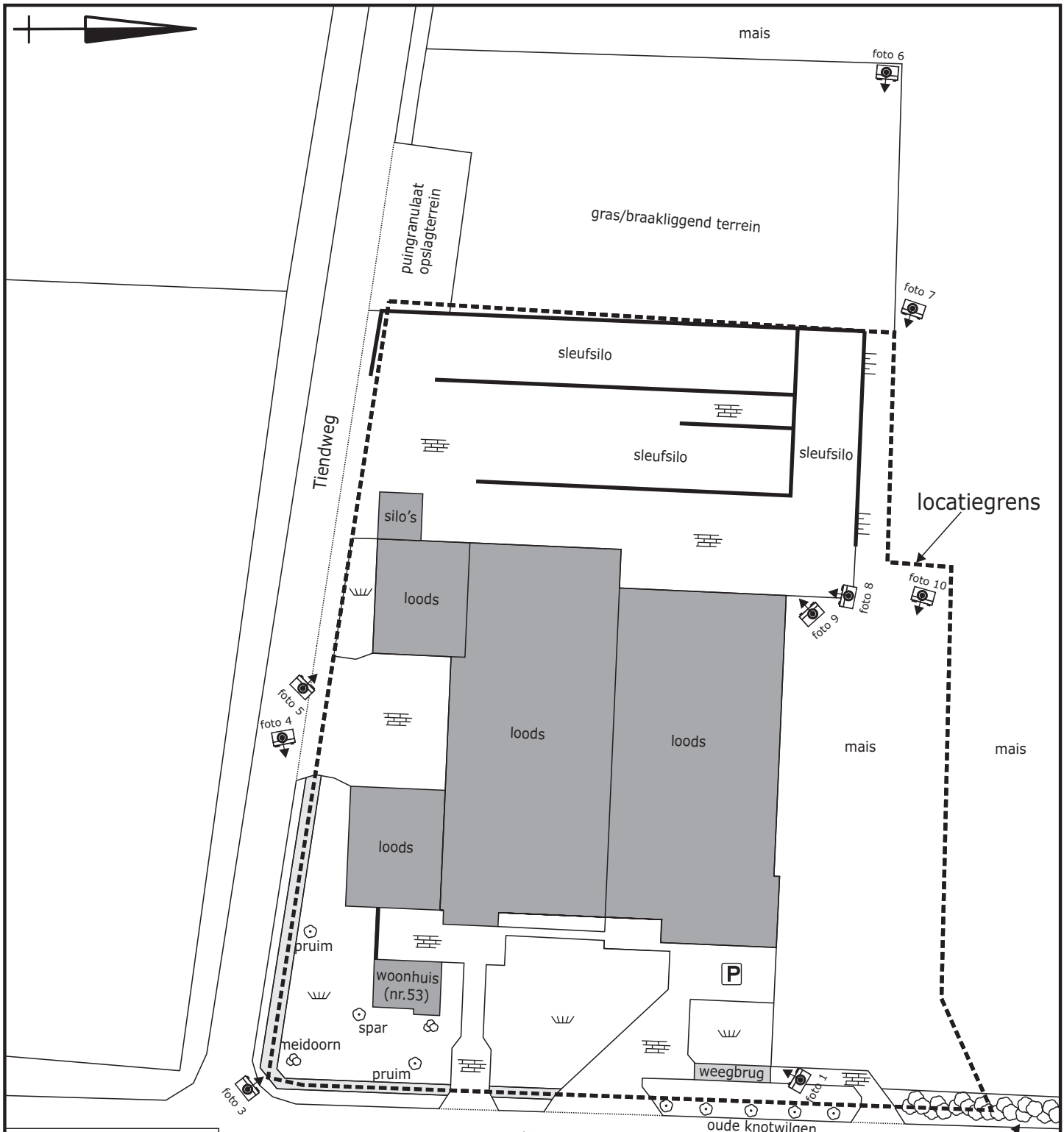

Foto 9. Sleufsilos

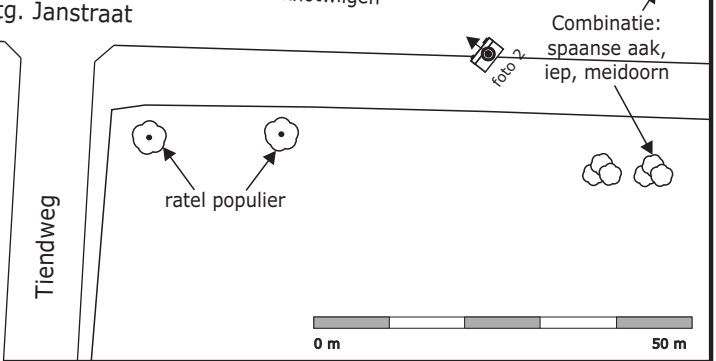
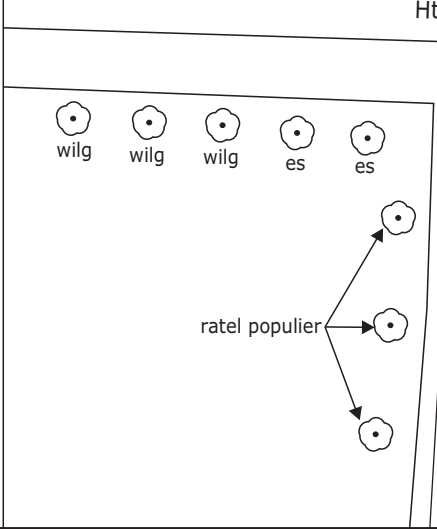

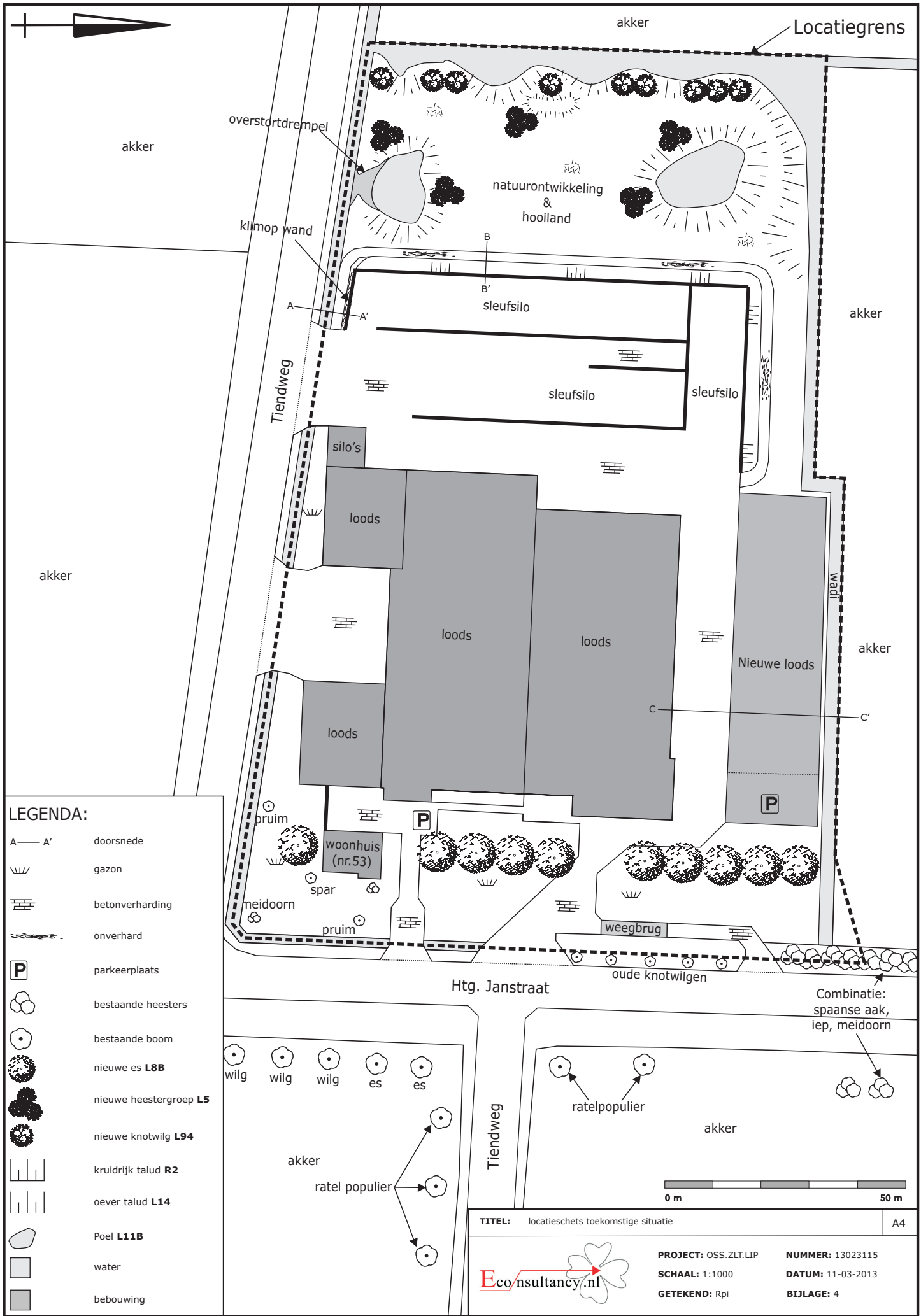
Foto 10. Noordelijk gelegen loods met naastgelegen agrarisch bouwland: geplande nieuwbouw

- LEGENDA:**
- gazon
  - betonverharding
  - parkeerplaats
  - heesters
  - boom
  - talud
  - Sloot
  - bebouwing
  - standplaats + richting fotoname

LEGENDA:

- A — A' doorsnede
- gazon
- betonverharding
- onverhard
- P** parkeerplaats
- bestaande heesters
- bestaande boom
- nieuwe es **L8B**
- nieuwe heestergroep **L5**
- nieuwe knotwilg **L94**
- kruidrijk talud **R2**
- oever talud **L14**
- Poel **L11B**
- water
- bebouwing

TITEL: locatieschets toekomstige situatie	A4
PROJECT: OSS.ZLT.LIP	NUMMER: 13023115
SCHAAL: 1:1000	DATUM: 11-03-2013
GETEKEND: Rpi	BIJLAGE: 4

Bijlage 5 Groen Blauw Stimuleringskader

Bijlage C **Pakketten maatregel fijne dooradering behorende bij** **Groen Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant**

Deze bijlage behoort bij de Subsidieregeling Groen Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant, vastgesteld bij besluit van Gedeputeerde Staten van 16 december 2008, nr. 1475112

Landschapspakketten

- L1A Hakhoutsingel**
- L1B Bossingel**
- L2 Elzensingel**
- L3 Hakhoutbosje**
- L4 Griendje**
- L5 Klein bosje**
- L6A Struweelhaag 6 jaar**
- L6B Struweelhaag 12 jaar**
- L7 Knip- en scheerheg**
- L8A Landschapsboom als solitair**
- L8B Landschapsboom in bomenrij of boomgroep
(geen agrarisch medegebruik)**
- L8C Landschapsboom in bomenrij of boomgroep in grasland**
- L9 Knotboom**
- L10 Hoogstamfruitboomgaard**
- L11 Amfibieënpool**
- L12 Weidevogelpool**
- L13 Natuuroever riet**
- L14 Natuuroever nat grasland**

Randenpakketten

- R1 Bloemrijke rand**
- R2 Kruidenrijke zoom**
- R3 Graslandflora- en faunarand**
- R4 Akkerflora- en faunarand**

Landschapspakket L1A: Hakhoutsingel

Wat is een hakhoutsingel?

Het is een vrijliggend lijnvormig aaneengesloten landschapselement, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en/of struiken met een bedekking van minimaal 90%, dat als hakhout wordt beheerd.

Hakhoutsingel zonder overstanders

Hakhoutsingel met enkele overstander

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 25 meter lang en is tenminste 2 meter en ten hoogste 20 meter breed;
- Tenminste 90% van de stobbes van het element wordt als hakhout beheerd en de diameter van het hakhout (uitgezonderd de overstanders) is maximaal 20 cm op 1,30 meter boven de hakhoutstoof;
- Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in het element worden verwerkt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat aan stammen en hakhoutstoven en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.

Landschapspakket L1B: Bossingel

Wat is een bossingel?

Het is een vrijliggend aaneengesloten lijnvormig landschapselement, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken met een bedekking van minimaal 90%.

Bossingel

Bossingel

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 25 meter lang en is tenminste 2 meter en ten hoogste 20 meter breed;
- Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in het element worden verwerkt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat aan stammen en hakhoutstoven en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.

Landschapspakket L2: Elzensingel

Wat is een elzensingel?

Het is een vrijliggend, lijnvormig en enkelrijig landschapselement, met een minimale bedekking van 80% van aaneengesloten opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken, waarvan tenminste 50% bestaat uit Zwarte els, dat als hakhout wordt beheerd.

Elzensingel

Elzensingel

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 25 meter lang en is ten minste 1 meter en ten hoogste 3 meter breed;
- De diameter van de stammen (uitgezonderd de overstaanders) is maximaal 20 cm op 1,30 meter boven de hakhoutstoven. Per 100 meter element mogen gemiddeld maximaal 10 overstaanders gehandhaafd worden;
- Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in het element worden verwerkt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat stammen en hakhoutstobben en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.

Landschapspakket L3: Hakhoutbosje

Wat is een hakhoutbosje ?

Het is een vrijliggend vlakvormig landschapselement, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken met een bedekking van minimaal 80%, dat als hakhout wordt beheerd.

Eikenhakhoutbosje

Hakhoutbosje

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 1 are en ten hoogste 50 are groot;
- Minimaal 80% van de oppervlakte van het element wordt als hakhout beheerd en periodiek éénmaal in de 10-20 jaar- vlaksgewijs en bij voorkeur gefaseerd afgezet;
- De diameter van het hakhout (uitgezonderd de overstaanders) is maximaal 20 cm op 1,30 meter boven de hakhoutstoof. Per are mogen maximaal 2 overstaanders gehandhaafd worden;
- Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in het element worden verwerkt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat stammen en hakhoutstobben en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.

Landschapspakket L4: Griendje

Wat is een griendje?

Het is een vrijliggend vlakvormig landschapselement met een bedekking van minimaal 80%, dat voor tenminste 80% bestaat uit inheemse wilgensoorten en als hakhout wordt beheerd.

Wilgenstoof

Griendje

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 1 are en ten hoogste 50 are groot;
- Minimaal 80% van de oppervlakte van het element wordt als hakhout beheerd en periodiek-gemiddeld éénmaal per 4 jaar- vlaksgewijs en bij voorkeur gefaseerdafgezet;
- De diameter van het hakhout is maximaal 10 cm op 0,50 meter boven de hakhoutstoof;
- Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in element verwerkt worden;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse Duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat stammen en hakhoutstobben en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.

Landschapspakket L5: Klein bosje

Wat is een klein bosje?

Het is een vrijliggend vlakvormig landschapselement met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken met een bedekking van minimaal 80%.

Klein vrijliggend bosje

Gekraagde roodstaart

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 1 are en ten hoogste 50 are groot;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat stammen en hakhoutstobben en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.

Landschapspakket L6A: Struweelhaag 6 jaar

Wat is een struweelhaag ?

Het is een vrijliggend lijnvormig landschapselement met een aaneengesloten begroeiing van inheemse, overwegend doornachtige struiken met een bedekking van minimaal 80%.

Struweelhagen met meidoorn

Struweelhaag met sleedoorn

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 25 meter lang en is ten minste 2 meter en ten hoogste 5 meter breed;
- Het element kan vrij uitgroeien en wordt maximaal 1 maal per 6 jaar op tenminste 1 meter hoogte gesnoeid; overhangende takken aan de zijkanen mogen maximaal 1 maal per 3 jaar worden teruggesnoeid;
- Bij versnipperen van het takhout (met versnipperaar) mogen de snippers niet in het element worden verwerkt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat stammen en hakhoutstobben en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.

Landschapspakket L6B: Struweelhaag 12 jaar

Wat is een struweelhaag ?

Het is een vrijliggend lijnvormig landschapselement met een aaneengesloten begroeiing van inheemse, overwegend doornachtige struiken met een bedekking van minimaal 80%.

Struweelhagen met meidoorn

Struweelhaag met sleedoorn

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 25 meter lang en is ten minste 2 meter en ten hoogste 5 meter breed;
- Het element kan vrij uitgroeien en wordt maximaal 1 maal per 12 jaar op tenminste 1 meter hoogte gesnoeid; overhangende takken aan de zijkanten mogen maximaal 1 maal per 3 jaar worden teruggesnoeid;
- Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in het element worden verwerkt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse Duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat stammen en hakhoutstobben en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.

Landschapspakket L7: Knip- en scheerheg

Wat is een knip- en scheerheg?

Het is een vrijliggend lijnvormig landschapselement, met aaneengesloten begroeiing van inheemse bomen- en struiken, dat regelmatig wordt geknipt of geschoren.

Heg van meidoorn

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 25 meter lang en is ten minste 1 meter en ten hoogste 3 meter breed;
- Het element wordt minimaal eenmaal per 2 jaar en maximaal eenmaal per jaar geknipt of geschoren en de haag heeft in geschoren toestand een hoogte van minimaal 1 meter;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat stammen en hakhoutstobben en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 juni en 15 maart.

Landschapspakket L8A:Landschapsboom als solitair

Wat is een solitair?

Een solitaire landschapsboom is een alleenstaande inheemse loofboom, niet zijnde een knotboom, die doorgaans in een vrij grote, open ruimte staat. In geval er langs een perceelsgrens of in een groep minder dan 10 bomen staan worden alle bomen als solitaire boom beschouwd. De boom staat niet in een ander landschapspakket waarbij de beheersvergoeding gerelateerd is aan de oppervlakte (zoals houtsingel en hakhoutbosje).

Soiltaire boom in weiland

Enkele solitaire bomen langs perceelsgrens

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De bomen kunnen periodiek worden gesnoeid, waarbij de kroon (onderste dikke tak tot de top) na het snoeien altijd meer dan 50% van de lengte van het takvrij stamstuk bedraagt.
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken onder de kronen van de bomen.
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is bij solitaire bomen langs een perceelsgrens een raster aanwezig waardoor schade door vraat aan stammen en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf. Indien de boom in een beweid perceel staat is rond de boom een raster aanwezig op 1,5 meter uit de voet van de stam.
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen.
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 augustus en 15 maart.

Indeling pakket:

L8A1: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld < 20 cm

L8A2: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld >20-60 cm

L8A3: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld >60 cm

Diameter bomen: Alle bomen worden individueel gemeten. Op basis van de diameter wordt de boom in een klasse ingedeeld. De gemeten diameter bij aanvang, bepaalt de klasse waarin de boom valt.

Landschapspakket L8B: Landschapsboom in bomenrij of boomgroep (geen agrarisch medegebruik)

Wat is een bomenrij?

Een bomenrij is een één-, twee of meerrijigge beplanting van bomen, niet zijnde knotbomen, die meestal van ongeveer gelijke leeftijd zijn. Een laan is een specifieke vorm van een bomenrij. Er is sprake van een laan als aan beide zijden van een weg één of meer rijen bomen in een regelmatig plantverband geplant zijn.

Een bomenrij rij bestaat uit minimaal 10 inheemse loofbomen en de bomen staan in een langgerekte en relatief smalle zone zonder agrarisch gebruik.

Wat is een boomgroep?

Een boomgroep is een groep bomen die als het ware als een solitair opgroeit; hun kronen lijken een geheel te vormen. De afstand tussen de bomen is minimaal 5 meter. De grond onder de bomen kent geen agrarisch gebruik.

Bomenrij langs perceelsgrens

Bomenrij langs perceelsgrens

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De bomen kunnen periodiek worden gesnoeid, waarbij de kroon (onderste dikke tak tot de top) na het snoeien altijd meer dan 50% van de lengte van het takvrij stamstuk bedraagt;
- Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in de strook zonder agrarisch gebruik worden verwerkt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken onder de kronen van de bomen;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat stammen en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 augustus en 15 maart.

Landschapspakket L8C: Landschapsboom in bomenrij of boomgroep in grasland

Wat is een bomenrij?

Een bomenrij is een één-, twee of meerrijigge beplanting van bomen, niet zijnde knotbomen, die meestal van ongeveer gelijke leeftijd zijn. Een laan is een specifieke vorm van een bomenrij. Er is sprake van een laan als aan beide zijden van een weg één of meer rijen bomen in een regelmatig plantverband geplant zijn.

Een bomenrij rij bestaat uit minimaal 10 inheemse loofbomen en de bomen staan in een grasland.

Wat is een boomgroep?

Een boomgroep is een groep bomen die als het ware als een solitair opgroeit; hun kronen lijken een geheel te vormen. De afstand tussen de bomen is minimaal 5 meter. De onderbegroeiing van de boomgroep bestaat uit grasland.

Twee rijen bomen op beweide dijk

Eén rij jonge bomen met boomkorf op beweide dijk

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De onderbegroeiing bestaat uit grasland en het grasland mag in landbouwkundig gebruik zijn;
- De bomen kunnen periodiek worden gesnoeid, waarbij de kroon (onderste dikke tak tot de top) na het snoeien altijd meer dan 50% van de lengte van het takvrij stamstuk bedraagt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken onder de kronen van de bomen;
- De stammen van de bomen mogen niet of in zeer beperkte mate beschadigd worden door vraat door vee. Jonge bomen moet beschermt zijn door een boomkorf. De boomkorf mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 augustus en 15 maart.

Indeling pakket:

L8C1: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld < 20 cm

L8C2: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld >20-60 cm

L8C3: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld >60 cm

Diameter bomen: Alle stammen in het element worden gemeten. Op basis van de gemiddelde diameter wordt het gehele element in één klasse ingedeeld. De gemeten diameter bij aanvang, bepaalt de klasse waarin het gehele element valt.

Aantal te subsidiëren bomen: Bij een bestaande bomenrij wordt voor maximaal 20 bomen per 100 meter een vergoeding verstrekt. De dikste 20 bomen zijn uitgangspunt voor de indeling in diameterklasse.

Landschapspakket L9: Knotboom

Wat is een knotboom?

Inheemse loofboom, waarvan de stam periodiek op een hoogte van minimaal 1,5 meter boven maaiveld wordt afgezet (geknot) en als solitair, in een groep of rij voorkomt op of langs landbouwgronden.

Rij knotwilgen

Steenuil

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De boom wordt periodiek geknot; knotwilgen en knotpopulieren minimaal 1 maal per 5 jaar en andere knotbomen minimaal 1 maal per 8 jaar.
- Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in het element worden verwerkt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat stammen en hakhoutstobben en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.

Indeling pakket

L9A: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld < 30 cm

L9B: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld >30-60 cm

L9C: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld > 60 cm

Diameter bomen: Alle stammen in het element worden gemeten. Op basis van de gemiddelde diameter wordt het gehele element in een klasse ingedeeld. De gemeten diameter bij aanvang, bepaalt de klasse waarin het gehele element valt.

Aantal te subsidiëren bomen: Bij een bestaande knotbomenrij wordt voor maximaal 33 bomen per 100 meter een vergoeding verstrekt. De dikste 33 bomen zijn uitgangspunt voor de indeling in diameterklasse.

Landschapspakket L10: Hoogstamfruitboomgaard

Wat is een hoogstamfruitboomgaard.

Een boomgaard met hoogstamfruitbomen (appel, peer, pruim, kers), waarvan de kroon op een hoogte van minimaal 150 centimeter boven de stamvoet begint en waarvan de onderbegroeiing bestaat uit een grazige vegetatie.

Hoogstamfruitboomgaard

Hoogstamfruitboomgaard

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 1 are en ten hoogste 50 are groot;
- De onderbegroeiing wordt als grasland beheerd;
- Indien het appel of peer betreft wordt de boom tenminste éénmaal per 2 jaar gesnoeid. Andere soorten enkel vormsnoei indien nodig;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. plekgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbebehandeling;
- Schade aan stammen van bomen door vraat wordt voorkomen;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 augustus en 15 maart.

Indeling pakket:

L10A: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld < 20 cm

L10B: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld >20 cm

Diameter bomen: Alle stammen in het element worden gemeten. Op basis van de gemiddelde diameter wordt het gehele element in één klasse ingedeeld. De gemeten diameter bij aanvang, bepaalt de klasse waarin het gehele element valt.

Landschapspakket L11: Amfibieënpoel

Wat is een amfibieënpoel?

Een amfibieënpoel is een natuurelement dat niet aansluit op een waterloop/sloot en gevoed wordt door grond- en/of regenwater en waarvan in de winterperiode het natte oppervlakte voor tenminste 80% bestaat uit open water.

Poel

Groene kikkers

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 1 are en ten hoogste 50 are groot, waarbij het waterbiotoop (water + taluds) minimaal 70% van de oppervlakte inneemt. Maximaal 30% van de oppervlakte van de poel mag bestaan uit landbiotoop zonder regulier landbouwkundig gebruik (bloemrijk grasland/ ruigte).
- De waterdiepte is in de diepste delen in de periode van 1 oktober tot 1 april tenminste 0,5 meter; incidenteel mag de poel in de zomerperiode droogvallen;
- Maximaal 25% van de oppervlakte van de oever is begroeid met houtige gewassen;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan;
- Geen water onttrekken aan het element anders dan voor het drinken van vee;
- In het element mag geen vis uitgezet worden en er mogen geen eenden/ganzen in gehouden of gelokt worden;
- De oever van de poel is begroeid met inheemse plantensoorten met een bedekking van minimaal 75%.
- Schoningswerkzaamheden verrichten in de periode tussen 1 september en 15 oktober.

Indeling pakket:

L11A: oppervlakte poel 100- 300 m²

L11B: oppervlakte poel >300 m²

Landschapspakket L12: Weidevogelpoel

Wat is een weidevogelpoel?

Een weidevogelpoel is een natuurelement met een slikkige rand dat gevoed wordt door grond- en/of regenwater en waarbij in de winterperiode het natte oppervlakte voor tenminste 80% bestaat uit open water.

Weidevogelpoel

Weidevogelpoel

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 5 are en ten hoogste 50 are groot, waarbij het waterbiotoop (water + taluds) minimaal 70% van de oppervlakte inneemt. Maximaal 30% van de oppervlakte van de poel mag bestaan uit landbiotoop zonder regulier landbouwkundig gebruik (bloemrijk grasland/ ruigte)
- Afstand tot bebouwing of opgaande bomen bedraagt minimaal 100 meter;
- Het element heeft zeer flauwe oevers met een talud van minimaal 1:10;
- De waterdiepte is in de diepste delen in de periode van 1 oktober tot 1 april tenminste 0,5 meter; incidenteel mag de poel in de zomerperiode droogvallen;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan;
- Op de oever komt geen begroeiing van inheemse bomen en/of struiken voor;
- Geen water onttrekken aan het element anders dan voor het drinken van vee;
- De oever van de poel is begroeid met inheemse plantensoorten, munit zijnde bomen of struiken, met een bedekking van minimaal 75%.
- Schoningswerkzaamheden verrichten in de periode tussen 1 september en 15 oktober.

Indeling pakket:

L12A: oppervlakte poel > 500 m²-< 1000 m²

L12B: oppervlakte poel >1000 m²

Landschapspakket L13: Natuuroever riet

Wat is een natuuroever riet?

Een aaneengesloten natuurvriendelijk ingerichte oever langs een bestaande waterloop, in de vorm van een plas- of drasberm, waarvan de vegetatie voor tenminste 50% uit riet en/of lisdodde bestaat.

Natuuroever met riet

Blauwborst

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De oever heeft een breedte van tenminste 3 en ten hoogste 6 meter en een lengte van tenminste 25 meter; voor een oever langs een ecologische verbindingszone geldt een breedte van ten hoogste 25 meter;
- De oever wordt minimaal éénmaal per 4 jaar en maximaal éénmaal per 2 jaar gemaaid en bij elke maaibeurt mag maximaal 50% van de oppervlakte gemaaid worden (gefaseerd maaibeheer);
- De oever wordt niet beweid. Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig dat zich op de grens van het element met het aanliggende landbouwperceel bevindt;
- De oever wordt niet bemest en er wordt geen slootveegsel en/of – bagger opgebracht;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop op het droge deel van het talud;
- Maaierwerkzaamheden worden uitgevoerd tussen 1 oktober en 1 maart.

Landschapspakket L14: Natuuroever nat grasland

Wat is een natuuroever nat grasland?

Een aaneengesloten natuurvriendelijk ingerichte oever langs een bestaande waterloop, in de vorm van een drasberm of flauwe oever, waarvan de vegetatie bestaat uit inheemse plantensoorten van natte graslanden en ruigten.

Waterloop met flauw talud

Bloemrijke oever

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De oever heeft een breedte van tenminste 3 en ten hoogste 6 meter en een lengte van tenminste 25 meter; voor een oever langs een ecologische verbindingszone geldt een breedte van ten hoogste 25 meter;
- De flauwe oever heeft een talud van minimaal 1:3;
- De oever wordt niet beweiden bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig dat zich op de grens van het element met het aanliggende landbouwperceel bevindt;
- De oever wordt niet bemest en er wordt geen sloopveegsel en/of – bagger opgebracht;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse Duizendknoop op het droge deel van het talud;
- De oever wordt 1 maal per jaar na 16 juni gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd.

Randenpakket R1: Bloemrijke rand

Wat is een bloemrijke rand?

Een bloemrijke rand is een aaneengesloten rand langs een perceelrand of landschapspakket met een gevarieerde kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden die jaarlijks gemaaid wordt.

Bloemrijke rand langs perceel

Blauwtje op rolklaver

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De rand heeft een breedte van tenminste 3 en ten hoogste 6 meter en een lengte van tenminste 25 meter; voor een rand langs een ecologische verbindingzone geldt echter een breedte van ten hoogste 25 meter;
- De rand wordt ingezaaid met een in overleg met de veldcoördinator samengesteld mengsel met inheemse grassen en kruiden of er worden éénmalig gunstige randvoorwaarden gecreëerd voor een spontane ontwikkeling van de vegetatie, tenzij de aanvrager verklaard dat er reeds 10 plantensoorten in de rand aanwezig zijn.
- De rand wordt maximaal 2 en minimaal 1 maal per jaar gemaaid en het maaisel wordt binnen 15 dagen na het maaien afgevoerd; tussen 1 april en 1 juli is maaien niet toegestaan. De periode tussen twee maai beurten is minimaal 3 maanden;
- De rand wordt niet bemest en er wordt geen slootveegsel en/of – bagger opgebracht;
- De rand wordt niet beweid en bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig dat zich op de grens van het element met het aanliggende landbouwperceel bevindt;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop;
- De rand wordt niet gebruikt als pad behoudens het incidentele gebruik als onderhoudspad voor het schouwen van de aanliggende sloot of het uitvoeren van onderhoud aan het element zelf.

Randenpakket R2: Kruidenrijke zoom

Wat is een kruidenrijke zoom?

Een kruidenrijke zoom is een aaneengesloten rand met extensief onbemest hooiland/ruigte bestaande uit een gevarieerde kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden (inclusief braam) met een minimale bedekking van 80% langs een landschapspakket.

Kruidenrijke zoom langs bosje

Gemaaide zoom langs houtsingel

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De rand heeft een breedte van tenminste 3 en ten hoogste 6 meter en een lengte van tenminste 25 meter; voor een rand langs een ecologische verbindingszone echter een breedte van ten hoogste 25 meter;
- De rand wordt ingezaaid met een in overleg met de veldcoördinator samengesteld mengsel met inheemse grassen en kruiden of er worden éénmalig gunstige randvoorwaarden gecreëerd voor een spontane ontwikkeling van de vegetatie, tenzij de aanvrager verklaard dat er reeds 10 plantensoorten in de rand aanwezig zijn.
- De rand wordt minimaal 1 maal per 5 jaar en maximaal 1 maal per 2 jaar gemaaid waarbij niet meer dan de helft van de oppervlakte wordt gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd. Maaien is niet toegestaan tussen 1 april en 1 september;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse Duizendknoop ;
- De rand wordt niet bemest en er wordt geen slootveegsel en/of – bagger opgebracht;
- De rand wordt niet beweid en bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig dat zich op de grens van het element met het aanliggende landbouwperceel bevindt;
- De rand wordt niet gebruikt als pad behoudens het incidentele gebruik als onderhoudspad voor het schouwen van de aanliggende sloot of het uitvoeren van onderhoud aan het element zelf

Randenpakket R3: Graslandflora- en faunarand

Wat is een graslandflora- en faunarand?

Een graslandflora- en faunarand is aaneengesloten rand met een mozaïek van struweel (bramen en/of inheemse struiken) en een kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden.

Graslandflora- en faunarand

Roodborsttapuit

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De rand heeft een breedte van tenminste 3 en ten hoogste 6 meter en een lengte van tenminste 25 meter; voor een rand langs een ecologische verbindingzone geldt een breedte van ten hoogste 25 meter;
- De rand wordt ingezaaid met een in overleg met de veldcoördinator samengesteld mengsel met inheemse grassen en kruiden of er worden éénmalig gunstige randvoorwaarden gecreëerd voor een spontane ontwikkeling van de vegetatie, tenzij de aanvrager verklaard dat er reeds 10 plantensoorten in de rand aanwezig zijn.
- De rand wordt minimaal 1 keer per 5 jaar en maximaal 1 maal per jaar gemaaid waarbij niet meer dan 80% van de oppervlakte gemaaid wordt en het maaisel wordt afgevoerd; de overige 20% van de rand wordt nooit gemaaid. Maaien is niet toegestaan tussen 1 april en 1 september.
- De rand wordt niet bemest en er wordt geen slootveegsel en/of – bagger opgebracht;
- De rand wordt niet beweid en bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig dat zich op de grens van het element met het aanliggende landbouwperceel bevindt;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop;
- De rand wordt niet gebruikt als pad behoudens het incidentele gebruik als onderhoudspad voor het schouwen van de aanliggende sloot of het uitvoeren van onderhoud aan het element zelf.

Randenpakket R4: Akkerflora- en faunarand

Wat is een akkerflora- en faunarand?

Een akkerflora- en faunarand is een aaneengesloten rand die jaarlijks ingezaaid wordt met granen, niet zijnde maïs, of een akkerrandenmengsel

Akkerflora- en faunarand met korenbloem en klaproos

Patrijs

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De rand heeft een breedte van tenminste 6 en ten hoogste 12 meter en een lengte van tenminste 25 meter;
- De rand wordt jaarlijks ingezaaid met een zomergraan of een mengsel van zomergranen (zomergerst, zomertarwe, zomerrogge of haver), of een speciaal, in samenspraak met de veldcoördinator, samengesteld akkermengsel of met een wintergraan of een mengsel van wintergranen (wintertarwe, winterrogge, triticale, wintergerst). De hoeveelheid zaaizaad is maximaal 50% van wat normaal bij een agrarische bedrijfsvoering wordt gehanteerd.
- Het gewas wordt niet geoogst. Een akkerrand met zomergraan of een akkerrandenmengsel blijft in de winter staan en wordt pas in het daaropvolgende voorjaar ondergewerkt;
- Mechanische onkruidbestrijding en het gebruik van chemische (onkruid)bestrijdingsmiddelen is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid;
- De rand wordt niet gebruikt als pad behoudens het incidentele gebruik als onderhoudspad voor het schouwen van de aanliggende sloot.

Bijlage D **Pakketten maatregel duurzaam waterbeheer behorende** **bij Groen Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant**

Deze bijlage behoort bij de Subsidieregeling Groen Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant, vastgesteld bij besluit van Gedeputeerde Staten van 16 december 2008, nr. 1475112

Provincie Noord-Brabant
Juni 2007

Actief Randenbeheer Brabant

Pakket ARB – bouwland

Wat is een actief randenbeheerstrook op bouwland?

Een rand langs een watervoerende sloot met als doel emissiebeperking van meststoffen en bestrijdingsmiddelen naar oppervlaktewater (inclusief talud) waar agrobiodiversiteitsontwikkeling plaatsvindt.

Actief randenbeheerstrook langs bouwland

Actief randenbeheer langs mais

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De rand is 4 meter breed;
- Randen mogen niet bemest worden en er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen worden gebruikt.
- Chemische bestrijding van probleemonkruiden (brandnetel, akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en paardestaart) is pleksgewijs en driftvrij toegestaan;
- Mechanische bestrijding van onkruiden d.m.v. maaien is pleksgewijs toegestaan;
- Sloopmaaisel dient van de randen afgevoerd te worden binnen 7 dagen;
- Randen dienen te worden ingezaaid met een grasmengsel in het 1e jaar van deelname voor 1 mei van dat jaar;
- Randen moeten 6 jaar blijven liggen. Na toestemming van Gedeputeerde Staten mag de rand in bijzondere situaties omgefreesd en heringezaaid worden, danwel meerdere keren per jaar gemaaid worden;
- Randen op bouwlandpercelen dienen in de eerste 3 jaar te worden verschaald door de rand minimaal 2 keer per jaar te maaien in de periode 15 juni tot 1 oktober en het maaisel af te voeren van de rand binnen 7 dagen;
- Randen op bouwlandpercelen mogen na 3 jaar nog maar 1 keer per jaar gemaaid worden in de periode vanaf 15 juni tot 1 oktober, waarbij het maaisel afgevoerd dient te worden binnen 7 dagen;
- Deelnemende randen op bouwlandpercelen van voor 2005 mogen vanaf 2007 nog maar 1 keer per jaar gemaaid worden in de periode vanaf 15 juni tot 1 oktober, waarbij het maaisel afgevoerd dient te worden binnen 7 dagen;
- De rand kan incidenteel gebruikt worden voor slootonderhoud en ten behoeve van de bereikbaarheid van de gewassen op percelen.

Actief Randenbeheer Brabant

Pakket ARB - grasland

Wat is een actief randenbeheerstrook op grasland?

Een rand langs een watervoerende sloot met als doel emissiebeperking van meststoffen en bestrijdingsmiddelen naar oppervlaktewater (inclusief talud) waar agrobiodiversiteitsontwikkeling plaatsvindt.

Actief randenbeheerstrook langs grasland

Actief randenbeheerstrook langs grasland

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De rand is 4 meter breed;
- Randen mogen niet bemest worden en er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen worden gebruikt;
- Chemische bestrijding van problemonkruiden (brandnetel, akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en paardeestaart) is pleksgewijs en driftvrij toegestaan;
- Mechanische bestrijding van onkruiden d.m.v. maaien is pleksgewijs toegestaan;
- Sloopmaaisel dient van de randen afgevoerd te worden binnen 7 dagen;
- Randen op graslandpercelen dienen beweid te worden danwel minimaal 1 keer per jaar gemaaid te worden, waarbij het maaisel wordt afgevoerd;
- Maaien en afvoeren van het maaisel dient plaats te vinden voor 1 oktober van het desbetreffende subsidiejaar;
- Randen op grasland mogen niet gescheurd en (her)ingezaaid worden.

Bijlage E
Pakketten maatregel vergroten recreatief medegebruik
agrarisch cultuurlandschap behorende bij Groen Blauw
Stimuleringskader Noord-Brabant

Deze bijlage behoort bij de Subsidieregeling Groen Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant, vastgesteld bij besluit van Gedeputeerde Staten van 16 december 2008, nr. 1475112

Provincie Noord-Brabant
November 2008

Recreatiepakketten

W1 Wandelpad over boerenland

W2 Onverharde weg met bloemrijke bermen

W3 Onverharde weg met bloemrijke bermen en bomen

Recreatiepakket W1: Wandelpad over boerenland

Wat is een wandelpad over boerenland?

Een wandelpad over boerenland is een toegankelijk pad voor wandelaars dat over agrarische gronden loopt.

Wandelpad in combinatie met natuurzone over boerenland

Overstapje

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het wandelpad heeft een breedte van tenminste 1 en ten hoogste 3 meter, bij struipaden (bijvoorbeeld dwars over een weiland) wordt uitgegaan van een breedte van 3 meter;
- Het wandelpad vormt een onderdeel van een doorgaande en/of openbare wandelstructuur;
- Het wandelpad moet opengesteld zijn van zonsopgang tot zonsondergang;
- Het wandelpad wordt zodanig beheerd dat een goede begaanbaarheid gewaarborgd is;
- Naast (parallel aan) het wandelpadenpakket kan een van de randenpakketten worden afgesloten.

Collectiviteit

Ten behoeve van de aanleg van nieuwe (onderdelen van) wandelroutes wordt door een trekker of aanspreekpunt een inrichtings- en beheerplan opgesteld, waaruit blijkt:

- Welke route het wandelpad volgt;
- Op welke punten de route aansluit op bestaande routestructuren;
- Welke grondeigenaren en/of gebruikers betrokken zijn bij de realisatie van de route en welke afspraken zijn gemaakt met de eigenaren van routes waarop de nieuwe route aansluit;
- Dat betrokken grondeigenaren en/of –gebruikers verklaren in te stemmen met de realisatie van de route, eventueel versterkt met een “wandelcontract”;
- Op welke wijze het wandelpad beheerd wordt, met andere woorden: wie welk deel van de vergoeding ontvangt;
- Welke partij als aanspreekpunt fungeert voor derden;
- Voor welke termijn de gemaakte afspraken gelden;
- Welke voorzieningen getroffen worden en wat de bijbehorende kosten zijn;
- Op welke wijze bekendheid wordt gegeven aan het wandelpad.

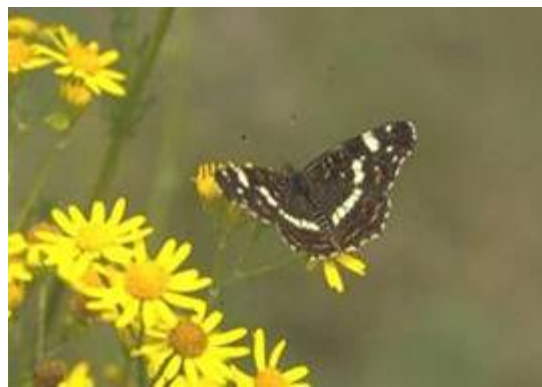
Recreatiepakket W2: Onverharde weg met bloemrijke bermen

Wat is een onderverharde weg met bloemrijke bermen?

Een onverharde weg met bloemrijke bermen is een zandweg of weg met halfverharding met aan een of beide zijden een berm met een gevarieerde kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden die jaarlijks gemaaid wordt. Verspreid kunnen struiken of bomen aanwezig zijn maar niet voldoende om aan de eisen van het andere zandwegpakket te voldoen.

Zandweg met bloemrijke bermen

Landkaartje

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De onverharde weg heeft inclusief de bermen een breedte van tenminste 3 en ten hoogste 12 meter en een lengte van tenminste 25 meter;
- De berm wordt maximaal 2 en minimaal 1 maal per jaar gemaaid en het maaisel wordt binnen 15 dagen na het maaien afgevoerd; de eerste maaibeurt vindt plaats na 1 juli. De periode tussen twee maaibeurten is minimaal 3 maanden.
- De berm wordt niet bemest en er wordt geen slootveegsel en/of – bagger opgebracht;
- De berm wordt niet beweid en bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig dat zich op de grens van het element met het aanliggende landbouwperceel bevindt;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in de berm is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid;

Recreatiepakket W3: Onverharde weg met bomen

Wat is een onverharde weg met bomen?

Een onverharde weg met bomen is een zandweg of weg met halfverharding met aan een of beide zijden een berm met een rij inheemse bomen. Per 25 meter zandweg zijn er minimaal 3 inheemse bomen met een doorsnede van minimaal 20 cm aanwezig.

Zandweg met 2 rijen bomen

Zandweg met 2 rijen bomen

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De onverharde weg heeft inclusief de bermen een breedte van tenminste 3 en ten hoogste 12 meter en een lengte van tenminste 25 meter;
- De bomen worden periodiek gesnoeid, waarbij de kroon (onderste tak tot de top) na het snoeien altijd langer is dan de lengte van het takvrij stamstuk;
- Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in de berm worden verwerkt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) mag er geen vuur gemaakt worden op in of binnen 5 meter vanaf het element;
- De berm wordt maximaal 1 maal per jaar gemaaid en het maaisel wordt binnen 15 dagen na het maaien afgevoerd; de maaibeurt vindt plaats na 1 juli.
- De berm wordt niet bemest en er wordt geen slootveegsel en/of – bagger opgebracht;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- De berm wordt niet beweide en bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig dat zich op de grens van het element met het aanliggende landbouwperceel bevindt.
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 augustus en 15 maart.

Bijlage F
Vergoedingssystematiek en -grondslagen, behorende bij
Groen Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant

Tarieven 2010

Deze bijlage behoort bij de Subsidieregeling Groen Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant, vastgesteld bij besluit van Gedeputeerde Staten van 16 december 2008, nr. 1475112

1 Inleiding

Het Groen Blauw Stimuleringskader formuleert maatregelen die door agrariërs en particulieren als dienst kunnen worden gerealiseerd. Deze (maatregel)pakketten bestaan uit een combinatie van voorschriften voor aanleg, onderhoud en inzet van grond. Bij toepassing als dienst kan hiervoor een vergoeding worden verkregen. Uitgangspunt is hierbij zo veel mogelijk gestandaardiseerde vergoedingen.

De vergoedingsystematiek voor het Groen blauw Stimuleringskader is gebaseerd op de regels welke de Europese Unie voorschrijft voor steun voor verbintenissen op het gebied van milieumaatregelen in de landbouw en zoals in Nederland nader zijn uitgewerkt in de Nederlandse Catalogus Groen Blauwe Diensten.

2 Vergoedingen

In de vergoedingsystematiek wordt uitgegaan van drie verschillende vormen van dienstverlening: (1) aanleg, (2) onderhoud en (3) inzet van grond.

2.1 Aanleg

Uitgangspunt voor de toepassing van nieuwe pakketten is een reële vergoeding van de aanlegkosten. De dienstverlener maakt zelf de keuze of de werkzaamheden worden uitbesteed of in eigen beheer worden uitgevoerd. De volgende kosten kunnen worden vergoed:

Plankosten

Maximaal 20% van de totale uitvoeringskosten mag aan planvorming worden besteed. Hieronder wordt verstaan het opstellen van een inrichtingsplan.

Inrichtingskosten

De vergoeding voor de inrichtingskosten voor beplantingen en aanleg poelen en natuuroevers zijn berekend op basis van normbedragen die ontleend zijn aan de Beleidsregeling subsidie natuur en landschap. De normbedragen in deze beleidsregel zijn berekend op basis van de Standaard Eenheid-Prijzen (SEP) van DLG voor 2006. Voor de daaropvolgende jaren zijn de normen geïndexeerd conform Consumentenprijsindex voor alle huishoudens van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

De kosten voor grondbewerking ten behoeve van randenpakketten en wandelpaden over boerenland zijn ontleend aan de door de Europese Commissie goedgekeurde Catalogus Groenblauwe Diensten (versie 20 december 2007). Deze versie is gebaseerd op normen voor 2006. Voor de daarop volgende jaren zijn de vergoedingen uit de Catalogus geïndexeerd conform Consumentenprijsindex voor alle huishoudens van het Centraal Bureau voor de Statistiek. (prijsindex 2007=1,6%; prijsindex 2008=2,5% en prijsindex 2009=1,0%)

Overige kosten BTW

De vergoedingen voor inrichtings- en overige kosten worden berekend inclusief BTW voor zover verrekening door de aanvrager niet mogelijk is.

Bij de vergoeding van aanleg wordt uitgegaan van het uitgangspunt dat voor aanleg kleiner dan 1 hectare normkosten worden gehanteerd. De normkosten die worden gehanteerd bij aanvragen kleiner dan 1 hectare zijn genoemd in tabel 1.

Tabel 1: Normbijdragen voor aanleg pakketten fijne dooradering (oppervlakte aan te leggen element(en) < 1 hectare)

Onderdeel	Eenheid	Norm per eenheid inclusief BTW	Norm per eenheid exclusief BTW
Aanleg beplantingen en plaatsen rasters			
aanplant bosplantsoen; conventioneel geteeld en nl-herkomst (excl. dijktaaluds)	stuks	€ 1,58	€ 1,37
aanplant bosplantsoen; conventioneel geteeld en nl-herkomst op dijktaaluds	stuks	€ 2,41	€ 2,07
aanplant laanbomen	stuks	€ 60,62	€ 53,64
aanplant knotwilgenstek	stuks	€ 10,88	€ 9,44
plaatsen veeraster; palen op 4 meter afstand en 2 puntdraden	meter	€ 4,56	€ 3,83
plaatsen elektrisch veeraster; palen op 10 meter afstand en 2 draden	meter	€ 3,74	€ 3,14
plaatsen schapenraster; palen op 3 meter en zwaar gelijkmatig ursusgaas van 100 cm hoogte	meter	€ 9,13	€ 7,67
plaatsen boomkorf; type schaap	stuks	€ 19,28	€ 16,21
plaatsen boomkorf; type rund	stuks	€ 50,72	€ 42,62
Aanleg poelen en natuuroevers			
ontgraven poel/natuuroever en verwerken vrijkomende grond	m3	€ 5,40	€ 4,55
Aanleg randen- en wandelpakketten			
Aanleg bloemrijke rand (R1), kruidenrijke zoom (R2) en graslandflora- en faunarand (R3): <i>inclusief aankoop zaadmengsel</i>	are	€ 16,25	€ 14,00
Aanleg akkerflora- en faunarand (R4) <i>inclusief aankoop zaadmengsel</i>	are	€ 18,60	€ 16,20
voorzieningen wandelpaden zoals slagboom, bruggetje, poortje, bebording e.d.	stuks	werkelijke kosten inclusief BTW werkelijke kosten	werkelijke kosten exclusief BTW
Overige kosten			
legeskosten t.b.v. aanlegvergunning pakket		werkelijke kosten inclusief BTW werkelijke kosten	werkelijke kosten exclusief BTW
grondonderzoek t.b.v. aanleg pakket		werkelijke kosten inclusief BTW werkelijke kosten	werkelijke kosten exclusief BTW

2.2 Onderhoud

De vergoeding voor het onderhoud van bestaande of nieuw gerealiseerde pakketten is een jaarlijkse vergoeding gedurende de (zesjarige) looptijd van de beschikking. Per pakket is een vergoeding vastgesteld waarbij rekening is gehouden met de benodigde arbeidskosten, materiaal- en materieelkosten. De vergoedingen worden berekend inclusief BTW, omdat het merendeel van de onderhoudsvergoedingen wordt uitgekeerd aan particulieren en agrarische ondernemers die de BTW niet kunnen verrekenen (zie tabel 2).

De tijdnormen voor de werkzaamheden bij aanleg worden ontleend aan “Het Groene Boek; Tijdnormen aanleg en onderhoud van natuur, groen en recreatieve voorzieningen ingedeeld volgens de RAW-systematiek” van het Instituut voor Milieu- en Agritechniek, IMAG B.V. De vergoeding voor arbeid is berekend aan de hand van het gangbaar uurtarief uit de CAO-bedrijfsverzorging zoals gehanteerd in de KWIN-veehouderij 2009-2010. Er is uitgegaan van een uurloon van € 31,50 (inclusief 6% BTW).

Tabel 2 :Tarieven voor **beheer** pakketten maatregel fijne dooradering en pakketten maatregel vergroten recreatief medegebruik agrarisch cultuurlandschap en tarieven voor **beheer en gederfde inkomsten** pakketten maatregel duurzaam waterbeheer

Naam pakket	Pakketcode	Specificatie	Beheersbijdrage per eenheid	Eenheid
Pakketten maatregel fijne dooradering				
Hakhoutsingel	L1A		€ 11,59	per are per jaar
Bossingel	L1B		€ 7,19	per are per jaar
Elzensingel	L2		€ 0,56	per meter per jaar
Hakhoutbosje	L3		€ 4,71	per are per jaar
Griendje	L4		€ 17,53	per are per jaar
Klein bosje	L5		€ 2,88	per are per jaar
Struweelhaag 6 jaar	L6A		€ 0,73	per meter per jaar
Struweelhaag 12 jaar	L6B		€ 0,45	per meter per jaar
Knip- en scheerheg	L7		€ 1,17	per meter per jaar
Landschapsboom	L8A1,L8B1 en L8C1	Diameter stam < 20 cm	€ 3,34	per boom per jaar
Landschapsboom	L8A2, L8B2 en L8C2	Diameter stam >20 cm-60 cm	€ 5,54	per boom per jaar
Landschapsboom	L8A3, L8B3 en L8C3	Diameter stam > 60 cm	€ 9,70	per boom per jaar
Knotboom	L9A	Diameter stam < 30 cm	€ 2,68	per boom per jaar
Knotboom	L9B	Diameter stam 30-60 cm	€ 7,38	per boom per jaar
Knotboom	L9C	Diameter stam > 60 cm	€ 9,72	per boom per jaar

Hoogstamfruitboom	L10A	Diameter stam < 20 cm	€ 5,34	per boom per jaar
Hoogstamfruitboom	L10B	Diameter stam >20	€ 15,86	per boom per jaar
Amfibieënpoel	L11A	opp. 100-300 m ²	€ 43,09	per poel per jaar
Amfibieënpoel	L11B	opp. >300 m ²	€ 61,19	per poel per jaar
Weidevogelpoel	L12A	opp. 500-1000 m ²	€ 83,60	per poel per jaar
Weidevogelpoel	L12B	opp. >1000 m ²	€ 136,17	per poel per jaar
Natuuroever riet	L13		€ 8,45	per are per jaar
Natuuroever nat grasland	L14		€ 12,90	per are per jaar
Bloemrijke rand	R1		€ 8,42	per are per jaar
Kruidenrijke zoom	R2		€ 14,71	per are per jaar
Graslandflora en - faunarand	R3		€ 9,20	per are per jaar
Akkerflora en - faunarand	R4		€ 13,95	per are per jaar
Pakketten maatregel vergroten recreatief medegebruik agrarisch cultuurlandschap				
Wandelpad over boerenland	W1		€ 0,82	per meter per jaar
Onverharde weg met bloemrijke bermen	W2		€ 1,09	per meter zandweg per jaar
Onverharde weg met bomen	W3		€ 3,25	per meter zandweg per jaar
Pakketten maatregel duurzaam waterbeheer				
Actief randbeheer Grasland	ARB – Grasland		€ 0,35 *	per strekkende meter per jaar
Actief Randenbeheer Bouwland	ARB - Bouwland		€ 0,70 *	per strekkende meter per jaar

* In de beheervergoedingen voor de pakketten maatregel duurzaam waterbeheer is de vergoeding voor gedeerde inkomsten verdisconteerd.

2.3 Inbreng landbouwgrond

Realisatie van de beoogde maatregelen vergt de inzet van grond door particulieren en agrariërs. Bij de toepassing van een pakket, wordt de vergoeding voor de inzet van deze grond gebaseerd op:

- gedeerde opbrengsten, indien het gebied, terrein of element na het verlopen van de beschikking weer de oorspronkelijke (agrarische) bestemming en inrichting kan verkrijgen;
- het afwaarderen van de grond, indien sprake is van een definitief én geheel gewijzigd grondgebruik.

Opbrengstderving

De maatregelen in deze regeling gaan uit van volledige opbrengstderving. In de beschrijving van de verschillende maatregelen wordt aangegeven of moet worden uitgegaan van volledige of gedeeltelijke opbrengstderving. Indien sprake is van gedeeltelijke opbrengstderving, wordt de vergoeding voor opbrengstderving navenant lager vastgesteld. De berekening van de opbrengstderving is vooral gebaseerd op het model bouwplan Noord-Brabant en de KWIN

Akkerbouw en Vollegrondsgroenteteelt. Hierbij zijn de kosten voor standaard loonwerk, arbeid en afzet van dierlijke mest verwerkt. De saldo's worden periodiek geactualiseerd.

De vergoeding bij volledige opbrengstderving komt uit op € 1.300,-/hectare.

Waardedaling

Bij waardedaling krijgt de particuliere of agrarische eigenaar de waardedaling van de grond vergoed. De hoogte van de vergoeding voor waardedaling wordt regionaal bepaald op basis van het verschil tussen de landbouwkundige waarde en de restwaarde.

Bepaling agrarisch waarde

Het Stimuleringskader richt zich in belangrijke mate op realisatie van maatregelen met veelal een beperkte oppervlakte welke uit productie worden genomen (fijne dooradering, vergroten recreatief medegebruik). Voor de vergoeding van de waardedaling worden regionale grondprijzen gehanteerd. De bepaling van de regionale agrarische waarde van de grond vindt plaats op basis van agrarische transacties in de betreffende regio. Deze waarde wordt periodiek geactualiseerd. De vergoedingen zijn vastgesteld per reconstructiegebied en voor de revitaliseringsgebieden is een onderscheid gemaakt tussen zand en klei (zie tabel 3).

Ineffectiviteittoeslag

Omdat de agrarische waarde van grond wordt bepaald voor gehele percelen, terwijl de vergoeding van waardedaling slechts betrekking heeft op een gedeelte van het gebruik perceel wordt er daarnaast een ineffectiviteittoeslag toegekend. De waarde van het overblijvende perceel verminderd immers omdat de oppervlakte wordt verkleind. Om deze ineffectiviteit te vergoeden wordt een toeslag van 20% over de waardebepaling van de grond berekend.

Bepalen restwaarde

De grond welke duurzaam wordt ingezet voor de betreffende maatregel heeft een bepaalde restwaarde, bijvoorbeeld natuurwaarde in geval van een ecologische verbindingzone. Deze restwaarde wordt periodiek geactualiseerd en geldt dan voor nieuwe aanvragen.

Tabel 3: Vergoedingen voor grondwaardedaling per reconstructie-/revitaliseringsgebied

Naam reconstructie-/revitaliseringsgebied	Vergoeding voor waardedaling per hectare
De Meierij	€ 62.241
Boven-Dommel	€ 57.741
Beerze Reusel	€ 65.393
Baronie	€ 55.468
Maas en Meierij	€ 58.603
De Peel	€ 62.188
Peel en Maas	€ 57.562
Revitaliseringsgebieden Klei	€ 59.077
Revitaliseringsgebieden Zand	€ 60.581
Dijken geheel Noord-Brabant	€17.000

Tabel 4: Overzicht vergoedingen voor inbreng grond bij aanleg NIEUWE landschaps- (L), randen- (R) en recreatiepakketten (W)

Code en naam pakket	Mogelijkheden per pakket voor het onderdeel 'inbreng grond'	
	Jaarlijkse bijdrage voor gedeerde inkomsten	Eenmalige bijdrage voor waardedaling landbouwgrond
L1A Hakhoutsingel	Nee	Ja
L1B Bossingel	Nee	Ja
L2 Elzensingel	Beide opties mogelijk; keuzevrijheid aanvrager	
L3 Hakhoutbosje	Nee	Ja
L4 Griendje	Nee	Ja
L5 Klein bosje	Nee	Ja
L6A Struweelhaag 6 jaar	Beide opties mogelijk, keuzevrijheid aanvrager	
L6B Struweelhaag 12 jaar	Beide opties mogelijk, keuzevrijheid aanvrager	
L7 Knip en scheerheg	Beide opties mogelijk, keuzevrijheid aanvrager	
L8A Landschapsboom als solitair	Beide opties mogelijk, keuzevrijheid aanvrager	
L8B Landschapsboom in bomenrij of boomgroep (geen agrarisch gebruik)	Beide opties mogelijk, keuzevrijheid aanvrager	
L8C Landschapsboom in bomenrij of boomgroep in grasland	Ja 50% van vastgestelde vergoeding voor gedeerde inkomsten i.v.m. agrarisch medegebruik	Ja landbouwgrond onder bomen zonder regulier landbouwkundig gebruik.
L9 Knotboom	Beide opties mogelijk, keuzevrijheid aanvrager	
L10 Hoogstamfruitboomgaard	Ja 50% van vastgestelde vergoeding voor gedeerde inkomsten i.v.m. agrarisch medegebruik	Nee
L11 Amfibic�npoel	Nee	Ja
L12 Weidevogelpoel	Nee	Ja
L13 Natuuroever riet	Nee	Ja
L14 Natuuroever nat grasland	Nee	Ja
R1 Bloemrijke rand	Ja	Ja, alleen in combinatie met aanleg nieuw landschapspakket waarvoor ook waardevermindering wordt aangevraagd.
R2 Kruidenrijke zoom	Ja	Ja, alleen in combinatie met aanleg nieuw landschapspakket waarvoor ook waardevermindering wordt aangevraagd.
R3 Graslandflora – en faunarand	Ja	Nee
R4 Akkerflora- en faunarand	Ja	Nee
Actief randenbeheer bouwland	Ja*	Nee
Actief randenbeheer grasland	Ja*	Nee
W1 Wandelpad over boerenland	Ja	Nee
W2 Onverharde weg met bloemrijke bermen	Nee	Nee
W3 Onverharde weg met bomen	Nee	Ja

* In de pakketten maatregel duurzaam waterbeheer is de vergoeding productiederving i in de beheersvergoeding verdisconteerd.